

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ І УПРАВЛІННЯ**

Кафедра обліку і аудиту

«До захисту в ЕК»
Директор інституту (декан факультету)
_____ Олег ШЕРЕМЕТ
(підпис) (прізвище та ініціали)

«___» _____ 2023 р.

«До захисту допущено»
В.о. завідувача кафедри
_____ Володимир ОСМЯТЧЕНКО
(підпис) (прізвище та ініціали)

«___» _____ 2023 р.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА**

зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(код та назва спеціальності)

освітньо-професійної програми Облік і аудит

на тему: «Організація облікового процесу капітальних інвестицій підприємства, їх аналіз та аудит»

Виконав: здобувач 3 курсу, групи _____

_____ Семінка Христина Володимирівна _____
(прізвище, ім'я, по батькові повністю) (підпис)

Керівник _____ Осмятченко Володимир Олександрович _____
(прізвище, ім'я та по батькові повністю) (підпис)

Рецензент _____ _____
(прізвище та ініціали) (підпис)

Я як здобувачка Національного університету харчових технологій розумію і підтримую політику університету з академічної доброчесності. Я не надавала і не одержувала недозволеної допомоги під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

Здобувач _____
(підпис)

Київ – 2023 р.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ І УПРАВЛІННЯ

Кафедра обліку і аудиту

Освітній ступінь бакалавр

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

Освітньо-професійна програма «Облік і аудит»

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. Завідувача кафедри обліку і аудиту

В.О. Осмятченко

«01» жовтня 2022 року

З А В Д А Н Н Я

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧА

Семінка Христина Володимирівна

1. **Тема роботи:** **«Організація облікового процесу капітальних інвестицій підприємства, їх аналіз та аудит»**

Керівник проекту к.е.н., доц., Осмятченко Володимир Олександрович

Затверджена наказом по університету від «30» вересня 2022 року № 587-КС

2. **Строк подання студентом проекту:** 01 лютого 2023 року

3. **Вихідні дані до роботи:** Податковий кодекс України, чинне законодавство України, положення (стандарти) бухгалтерського обліку, документи первинного обліку ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод», облікові реєстри, фінансова і статистична звітність ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод» за 2020-2021 роки

4. **Зміст розрахунково-пояснювальної записки:** методичні основи дослідження капітальних інвестицій прат «Новгород-Сіверський сирзавод», аналіз діяльності ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод» та організація і методика проведення економічного аналізу капітальних інвестицій підприємства, теоретико-методологічні основи аудиту капітальних інвестицій підприємства

5. **Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових гістограм, діаграм, таблиць, тощо):** класифікація інвестицій, критерії визнання активу відповідно до об'єктів капітальних вкладень відповідно чинного законодавства, первинний облік капітального будівництва, критерії віднесення витрат до капітальних, облік включення витрат до вартості основних засобів, структура виробничого процесу ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод», види інвестицій підприємства за об'єктами їх вкладення, аналіз витрат на будівництво цеху на ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод» за 2021 рік, тис. грн., програма проведення аудиту капітальних вкладень, етапи проведення аудиту капітальних інвестицій

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв

Дата видачі завдання 01 жовтня 2022 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

Пор. №	Назва етапів дипломної роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1.	Вступ	01.11.22-08.11.22	Виконано
2.	Розділ 1. Методичні основи дослідження капітальних інвестицій ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод»	09.11.22-30.11.22	Виконано
3.	Розділ 2. Аналіз діяльності ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод» та організація і методика проведення економічного аналізу капітальних інвестицій підприємства	01.12.22-22.12.22	Виконано
4.	Розділ 3. Теоретико-методологічні основи аудиту капітальних інвестицій підприємства	23.12.22-17.01.23	Виконано
7.	Висновки	18.01.23-24.01.23	Виконано
8.	Список використаних джерел	25.01.23-30.01.23	Виконано

Здобувач

(підпис)

Семінка Х.В.

(прізвище та ініціали)

Керівник проекту (роботи)

(підпис)

Осмятченко В.О.

(прізвище та ініціали)

Анотація

У кваліфікаційній роботі бакалавра було проведено дослідження на тему «Організація облікового процесу капітальних інвестицій підприємства, їх аналіз та аудит». Дане дослідження було проведено на основі даних бухгалтерського обліку, облікових реєстрів, фінансової та статистичної звітності ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітньо-професійного бакалавра складається з вступу, трьох розділів, загальних висновків та пропозицій, списку використаних джерел та додатків та містить __ сторінок, __– рисунків і __ – таблиць.

У вступі кваліфікаційної роботи наведено актуальність теми дослідження, об'єкт, предмет, мета, наведено основні завдання, основні методи, що застосовувались при проведенні дослідження.

Перший розділ кваліфікаційної роботи присвячено розкриттю економічної суті процесу капітальних інвестицій підприємства. Наведено основні джерела ведення обліку, економічного аналізу і аудиту капітальних інвестицій підприємства. Відображено синтетичний, аналітичний облік капітальних інвестицій та особливості розкриття інформації про них у фінансовій звітності підприємства.

У другому розділі надано повну характеристику ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод» за 2020-2021 роки, відображено особливості організації ведення обліку, розкрито основні теоретичні основи та практичний економічний аналіз капітальних інвестицій підприємства.

У третьому розділі наведено особливості теоретичних та практичних аспектів проведення аудиту капітальних інвестицій підприємства.

Ключові слова: капітальні інвестиції, облік, синтетичний облік, економічний аналіз, аудит, первинні документи, звітність.

Annotation

In the qualification work of the bachelor, research was carried out on the topic "Organization of the accounting process of capital investments of the enterprise, their analysis and audit". This study was conducted on the basis of accounting data, accounting registers, financial and statistical reporting of PJSC "Novgorod-Siverskiy syrzhavod".

The qualifying work for obtaining an educational and professional bachelor consists of an introduction, three sections, general conclusions and proposals, a list of used sources and appendices and contains __ pages, __ – figures and __ – tables.

In the introduction of the qualification paper, the relevance of the research topic, object, subject, purpose, the main tasks, and the main methods used in conducting the research are given.

The first section of the qualification work is devoted to the disclosure of the economic essence of the enterprise's capital investment process. The main sources of accounting, economic analysis and audit of capital investments of the enterprise are given. Synthetic, analytical accounting of capital investments and features of disclosure of information about them in the company's financial statements are reflected.

In the second section, a full description of PJSC "Novgorod-Siverskiy cheese plant" for 2020-2021 is provided, features of the accounting organization are displayed, the main theoretical foundations and practical economic analysis of the company's capital investments are revealed.

The third chapter provides specifics of the theoretical and practical aspects of conducting an audit of capital investments of an enterprise.

Keywords: capital investments, accounting, synthetic accounting, economic analysis, audit, primary documents, reporting.

Зміст

Вступ.....	7
РОЗДІЛ 1. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ ПРАТ «НОВГОРОД-СІВЕРСЬКИЙ СИРЗАВОД».....	10
1.1. Наукові дослідження капітальних інвестицій підприємства.....	10
1.2. Нормативно-правове регулювання з обліку, економічного аналізу і аудиту капітальних інвестицій підприємства.....	15
1.3. Організація і методика обліку капітальних інвестицій підприємства.....	20
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАТ «НОВГОРОД-СІВЕРСЬКИЙ СИРЗАВОД» ТА ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА.....	30
2.1. Організаційно-економічна характеристика діяльності ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод» та організація обліку на досліджуваному підприємстві.....	30
2.2. Аналіз виробничо-господарської діяльності ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод» за 2020-2021 роки.....	66
2.3. Методологічні основи економічного аналізу капітальних інвестицій ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод».....	68
РОЗДІЛ 3. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ АУДИТУ КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА.....	79
3.1. Теоретичні аспекти аудиту капітальних інвестицій підприємства.....	79
3.2. Методика проведення аудиту капітальних інвестицій.....	92
3.3. Шляхи удосконалення обліково-аналітичних та контрольних аспектів загальнопромислових витрат.....	96
Висновки і пропозиції.....	103
Список використаних джерел.....	
Додатки.....	

ВСТУП

Облік інвестицій на підприємстві передбачає дотримання системного підходу, враховує взаємодію різних методів обліку та підпорядковується загальній логіці оперативного та стратегічного управління діяльністю підприємства. Головною метою обліку операції з інвестиціями є забезпечення об'єктивної оцінки, своєчасного реєстрування в облікових регістрах операцій та повного відображення, що пов'язанні з фінансовими інвестиціями. Облік узагальнює інформацію про такі операції у звітності з метою забезпечення інформаційних потреб зацікавлених осіб, а також дає змогу проведення аналізу та аудиту для зростання ефективності інвестиційної діяльності підприємства.

У бухгалтерському обліку поняття інвестиційної діяльності застосовується щодо капітальних інвестицій у власні необоротні активи. У результаті класифікації вкладень капіталу в підприємницьку діяльність за їх спрямуванням виявлено, що частина вкладень капіталу здійснюється у вигляді витрат для забезпечення діяльності й отримання доходів, інша частина – для створення нових активів і підтримання капіталу в робочому стані. Для залучення інвестицій підприємствам важливо здійснювати об'єктивну оцінку довгострокового майна й реалізованих інвестиційних проєктів. На практиці це слугує основою при визначенні ринкової вартості підприємства, тому питання адекватного обліку та відображення в балансі інвестицій надто важливе.

Розробка інвестиційної привабливості підприємства відіграє важливу роль в сучасних ринкових умовах. Вона має величезне значення не тільки для потенційних інвесторів, які оцінюють об'єкти вкладень своїх коштів з метою визначення своїх майбутніх доходів і мінімізації ризиків, але і для власників підприємств, які намагаються залучити додаткові ресурси за допомогою інвестованого капіталу і прагнуть поліпшити свій стан, підвищити рейтинг і популярність на ринку. Сьогодні залучення реальних капітальних інвестицій в економіку – питання її виживання. Діяльність підприємств неможлива без залучення додаткових коштів від інвесторів, які в свою чергу переслідують одну лише мету – зберегти і примножити тимчасово вільний капітал.

Предмет дослідження. Предметом дослідження та написання роботи є обліково-аналітичне забезпечення обліку капітальних інвестицій на ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод», методика проведення економічного аналізу і аудиту капітальних інвестицій підприємства.

Об'єктом дослідження виступає ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод».

Мета написання роботи:

- систематизація і поглиблення знань з бухгалтерського обліку капітальних інвестицій;
- дослідження особливостей ведення обліку капітальних інвестицій на ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод»;
- удосконалення ведення обліку капітальних інвестицій на ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод», прийняття ефективних рішень щодо поведінки дослідження фінансового стану досліджуваного підприємства.

Основні завдання написання роботи є:

- ознайомитись з особливостями роботи ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод» за 2020-2021 роки, його структурою управління; асортиментом випущеної продукції, наданими послугами, що надає досліджуваного підприємство;
- провести економічний аналіз організації ведення бухгалтерського обліку та організації документообігу на ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод»;
- Знати структуру бухгалтерського обліку підприємства та організацію аналітичної роботи, пропонувати методи вдосконалення;
- дослідження та аналіз капітальних інвестицій, які має досліджуване підприємства в процесі своєї діяльності;
- аналіз капітальних інвестицій ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод» за 2020-2021 роки;
- вивчення комплексно-аналітичного обліку капітальних інвестицій ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод»;
- техніко-економічний аналіз діяльності досліджуваного підприємства за 2020-2021 роки;

- економічний аналіз капітальних інвестицій ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод»;

- аудит капітальних інвестицій досліджуваного підприємства та надання аудиторського звіту та висновку.

В процесі дослідження використовувалися наукові методи, засновані на діалектичному методі пізнання та об'єктивних законах економіки. При дослідженні теоретичних аспектів обліку капітальних інвестицій застосовувалися методи індукції та дедукції – для визначення місця капітальних інвестицій в загальних інвестиціях підприємства, а також в системі бухгалтерського обліку; методи теоретичного узагальнення і порівняння – для розкриття сутності поняття “капітальні інвестиції”. Історичний та логічний методи використано при уточненні та деталізації рахунків, призначених для обліку капітальних інвестицій, а також при дослідженні генезису обліку капітальних інвестицій. За допомогою статистичних методів визначено динаміку інвестицій в основний капітал на досліджуваних підприємствах.

РОЗДІЛ 1. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ ПРАТ «НОВГОРОД-СІВЕРСЬКИЙ СІРЗАВОД»

1.1. Наукові дослідження капітальних інвестицій підприємства

Природа капітальних інвестицій підприємства вимагає ретельного вивчення специфічних особливостей значної кількості економічних, соціальних і технічних явищ, процесів.

Однозначної економічного визначення поняття капітальних інвестицій немає а сучасному етапі розвитку бухгалтерського обліку в Україні. Бухгалтер працює з багатьма економічними категоріями, але вони є неоднозначними, а окремі з них періодично взаємно змінюються. Виходячи з цього, зазнала змін і категорія «капітальні вкладення» на «капітальні інвестиції». Під капітальними інвестиціями розуміють затрати на спорудження, виготовлення або придбання основних засобів, а також реконструкцію, розширення і технічне переозброєння діючих підприємств.

В сучасній економічній літературі сутність капітальних інвестицій розглядають як витрати на капітальне будівництво, придбання, виготовлення власними силами основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, а також нематеріальних активів, або як вкладення наявних інвестиційних ресурсів у створення, купівлю або модернізацію матеріальних та нематеріальних активів суб'єктів господарювання, які здійснюють у певному періоді для отримання економічних вигід у майбутньому. Капітальні інвестиції зберігають важливе значення для забезпечення розвитку та підвищення ефективності діяльності як окремих підприємств, так і економіки країни загалом.

З огляду на важливість поняття “капітальні інвестиції” необхідно насамперед розглянути підходи науковців і практиків до його тлумачення. Аналіз літературних джерел дає змогу виокремити два основних підходи до висвітлення сутності капітальних інвестицій. Одні науковці, серед яких К. Паливода, Садовська І.Б. та Нагірська К.Є., Подмешальська Ю.В. і Мельник С.В. трактують капітальні інвестиції як витрати на капітальне будівництво, придбання, виготовлення власними силами основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, а також нематеріальних

активів, які здійснюються у певному періоді для отримання економічних вигід у майбутньому. На думку Загороднього А.Г., Стадницького Ю.І., Остапчук Т.П., Пересади І.А. та ін. капітальними інвестиціями є вкладення наявних інвестиційних ресурсів у створення, купівлю або модернізацію матеріальних та нематеріальних активів суб'єктів господарювання.

Джерелами фінансування, капітальних інвестицій можуть бути як власні кошти (прибуток, амортизаційні відрахування, бюджетне фінансування, фінансування сторонніх організацій в порядку пайової участі у будівництві та ін.), так і залучені кошти (банківські кредити та інші позикові кошти). Проблеми теорії і практики з управління, обліку та аналізу операцій з капітальними інвестиціями отримали висвітлення в працях таких вітчизняних вчених: І.О. Бланка, С.І. Головацької, Г.Г. Кірейцева, Б.С. Кругляка, Я.Д. Крупки, Б.М. Литвина, В.В. Сопка та інших, російських вчених – А.А. Баширова, М.Ф. Дячкова, П.Й. Злобина, В.В. Ковальова, А.Ш. Маргуліса, В.М. Матюшина, О.С. Наринського, Я.В. Соколова, а також зарубіжних вчених В. Беренса, П. Хавранека, У. Шарпа та інших.

Теоретичним та практичним аспектам організації і методології контролю операцій з капітальними інвестиціями присвячені праці М.Т. Білухи, Ф.Ф. Бутинця, Б.І. Валуєва, В.А. Калькутіна, В.М. Мурашка, В.П. Суйца, Б.Ф. Усача, О.А. Шпига, та інших.

Капітальні інвестиції – це кошти, що спрямовуються на відтворення основних засобів, розширення, реконструкцію і модернізацію підприємств і споруд, здійснення технічного прогресу у всіх галузях господарства, спорудження житла, шкіл, лікарень та інших об'єктів соціально-культурного призначення, геологорозвідувальні та проектні роботи. Тобто, капітальні інвестиції – це переважно кошти, що спрямовуються на збільшення основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, нематеріальних активів, а також на їх реконструкцію і модернізацію, що призводять до збільшення первісно очікуваних майбутніх економічних вигід [4, с. 366].

Капітальні вкладення виконують надзвичайно важливу функцію у розвитку економіки нашої країни, оскільки є підвалинами рішення наступних завдань:

розширене відтворення й відновлення основних засобів підприємств; поліпшення якості товарів та послуг; підвищення рівня зайнятості населення; охорона довкілля; будівництво об'єктів оборонного значення; розвиток сфер охорони здоров'я, соціального забезпечення, освіти. Для визначення розміру капітальних вкладень на підприємстві складається бюджет капітальних витрат, тобто обрахунок запланованих витрат на капітальні вкладення. Бюджет капітальних витрат включає такі дані: первісну вартість усіх основних засобів; наявність невикористаних амортизаційних відрахувань на початок планового періоду; суму амортизаційних відрахувань, яку буде нараховано протягом планового періоду; орієнтовний підрахунок вартості устаткування, яке підлягає заміні або продажу протягом планового періоду; орієнтовну суму амортизаційних відрахувань на придбані основні засоби протягом планового періоду; вартість основних засобів та суму амортизаційних відрахувань, яка буде в підприємства на кінець планового періоду [1].

Від капітальних інвестицій слід відрізнити витрати на капітальний ремонт. Якщо за рахунок капітальних інвестицій проводиться відновлення та розширення основних засобів, то за рахунок капітального ремонту основні засоби лише підтримуються в працездатному стані [4, с. 366-368].

Класифікація капітальних інвестицій є основою організації бухгалтерського обліку та правдивого відображення інформації про них у звітності підприємства, а виділення класифікаційних ознак має на меті забезпечення користувачів чітко структурованою інформацією, яка здатна впливати на управлінські рішення і приносити реальні позитивні результати в бізнесі. Інвестиції представляють собою цілеспрямоване використання капіталу, класифікація якого наведена на рис. 1.1.

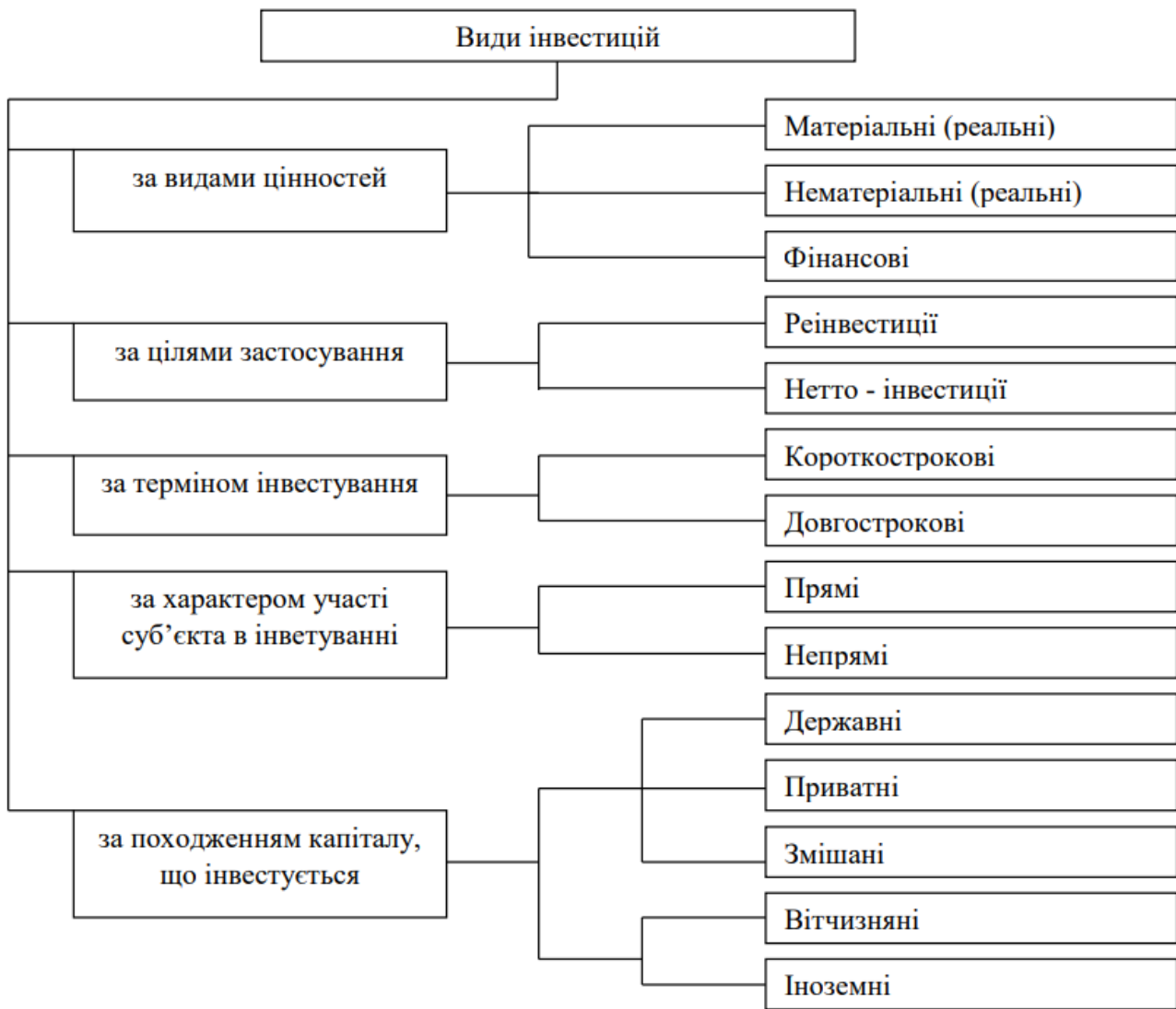

Рис. 1.1. Класифікація інвестицій

За цілями застосування інвестицій їх поділяють на реінвестиції (заміна застарілих засобів) і нетто-інвестиції (придбання нових активів, розширення виробництва тощо). За характером участі в інвестуванні виділяють прямі і непрямі інвестиції.

Під прямими інвестиціями розуміють особисту участь інвестора у виборі об'єктів інвестування і вкладенні коштів. Пряме інвестування здійснюється обізнаними інвесторами, що мають досить точну інформацію про об'єкт інвестування і детально ознайомлені з механізмом інвестування.

Непрямі інвестиції пов'язані з інвестуванням, що опосередковується інвестиційними або іншими фінансовими посередниками. Не всі інвестори мають

достатню кваліфікацію для ефективного вибору об'єктів інвестування і подальшого управління ними. Тому вони вкладають кошти в цінні папери, що випускаються інвестиційними або іншими фінансовими посередниками. Такими цінними паперами можуть бути інвестиційні сертифікати інвестиційних фондів або компаній. Акумуляовані таким чином кошти посередники розміщують на свій розсуд – обирають найефективніші об'єкти інвестування, беруть участь в управлінні ними, а отримані прибутки розподіляють серед своїх клієнтів.

За терміном інвестування розрізняють короткострокові та довгострокові інвестиції. Перші – це вкладення капіталу на період не більше одного року (короткострокові депозитні внески, купівля короткострокових ощадних сертифікатів тощо). Під довгостроковими інвестиціями розуміють вкладення капіталу на період понад один рік, хоча інвестиційні компанії довгострокові інвестиції деталізують в такий спосіб: до 2 років; від 2 до 3 років; від 3 до 5 років; більше 5 років.

Інвестиції за формою власності інвесторів поділяють на: приватні, державні, іноземні і спільні. В економічній теорії та практиці застосовується термін «приватні» інвестиції до вкладення коштів, що здійснюють фізичні особи, а також підприємства недержавної форми власності, насамперед – колективні. Під державними інвестиціями розуміють вкладення, що здійснюють центральні або місцеві органи влади за рахунок бюджетів, позабюджетних фондів і позикових коштів, а також державні підприємства й установи за рахунок власних і позикових коштів. Іноземні інвестиції пов'язані з вкладеннями, що здійснюють іноземні громадяни, юридичні особи і держава. Під спільними інвестиціями розуміють вкладення, що здійснюють резиденти та нерезиденти.

Отже, в загальноекономічному розумінні капітальні інвестиції - це інвестиції в основний капітал. Якщо ж розглядати дану категорію з точки зору підприємства, то її слід трактувати як капіталізовану вартість ресурсів (матеріальних, фінансових, трудових та ін.), спрямованих на відтворення необоротних активів.

1.2. Нормативно-правове регулювання з обліку, економічного аналізу і аудиту капітальних інвестицій підприємства

Недосконалість вітчизняної законодавчої бази в бухгалтерському обліку унеможлиблює чітке розмежування витрат по періодах (таких як витрати на підтримання в стані, придатному до використання, ремонт, дослідження) та витрат капітального періоду. Здебільшого такий розподіл являє собою вибір професійного судження бухгалтера, що впливає з його компетентності та досвіду роботи. Це може призводити до заниження первісної вартості активу, неправильної оцінки та відповідно недостовірного відображення балансової вартості у звітності.

Важливим фактором та індикатором розвитку економіки держави загалом та суб'єктів господарювання зокрема є обсяг капітальних інвестицій. Залучення капітальних інвестицій потребує сприятливого інвестиційного клімату та побудови дієвого механізму управління ними, невід'ємною складовою якого є прозоре інформаційне забезпечення, що формується у системі бухгалтерського обліку підприємства на підставі міжнародних та національних стандартів обліку й звітності та податкового законодавства.

У Податковому кодексі України визначено, що капітальні інвестиції – це господарські операції, які передбачають придбання будинків, споруд, основних засобів, інших об'єктів нерухомості, а також нематеріальних активів, що підлягають амортизації відповідно до норм зазначеного кодексу [14].

Дещо інше визначення поняття капітальних інвестицій подано у наказі Державного комітету статистики України №494 від 25.12.2009 «Про затвердження Методики розрахунку індексу капітальних інвестицій», в якому зазначається, що капітальні інвестиції – це інвестиції, які спрямовані на купівлю або виготовлення власними силами для власного використання матеріальних та нематеріальних активів, термін служби яких перевищує один рік

Порядок обліку затрат на капітальні інвестиції регламентується Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 16 «Витрати».

Капітальні інвестиції в необоротні матеріальні активи згідно з П(С)БО 7 «Основні засоби» визначаються як витрати на будівництво, реконструкцію,

модернізацію (інші поліпшення, що збільшують первісну (переоцінену) вартість), виготовлення, придбання об'єктів матеріальних необоротних активів (у т. ч. необоротних матеріальних активів, призначених для заміни діючих, і устаткування для монтажу), що здійснюються підприємством [9].

Термін «витрати» визначено у НП(С)БО 1 [7] як зменшення економічних вигід у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу.

Відповідно до П(С)БО 16 «Витрати», склад витрат, що формують собівартість, такий:

- прямі матеріальні витрати;
- прямі витрати на оплату праці;
- інші прямі витрати;
- змінні загальновиробничі та постійні розподілені загальновиробничі витрати [14].

Капітальні вкладення спершу справді здійснюються у формі витрат, проте вони відрізняються від них тим, що виконуються з метою створення чи поліпшення активів, використання яких, як очікується, призведе до отримання економічних вигід у майбутньому. Тобто в результаті капітальних вкладень інвестор отримує актив, а витрати не призводять до отримання економічних вигод у майбутньому і списуються на зменшення фінансового результату підприємства.

Об'єктами капітальних вкладень згідно з планом рахунків бухгалтерського обліку слугують капітальне будівництво, основні засоби, інші необоротні матеріальні активи, нематеріальні активи, довгострокові біологічні активи. Спеціалізованого стандарту щодо визнання та обліку капітальних інвестицій на даний момент не існує, тому методологічні засади формування в бухгалтерському обліку та у фінансовій звітності інформації про капітальні інвестиції визначаються різними Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку залежно від їх об'єктів – це ПСБО 7 «Основні засоби», 8 «Нематеріальні активи», 30 «Біологічні активи», 32 «Інвестиційна нерухомість», 9 «Запаси», 15 «Доходи», 16 «Витрати» (табл. 1.1).

Водночас із необхідністю здійснювати коректний аналіз інвестиційного процесу, підприємства (менеджери) стикаються з численними проблемними питаннями обліку реальних інвестицій, що реалізується через процес самостійного організування облікового процесу інвестиційної діяльності.

Основу процесу обліку реальних інвестицій повинна становити єдина методологічна основа, яка забезпечується вимогами чинної законодавчо-нормативної бази. Така база складається як із документів регулювання інвестиційної діяльності з огляду на галузеві особливості діяльності підприємств взагалі, так і документів, що формують національну систему обліку. Облік інвестиційної діяльності на рівні підприємства полягає в адекватному висвітленні фінансового забезпечення на основі методичних та законодавчих норм, зокрема відповідно до Закону України «Про інвестиційну діяльність» та Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку. Відсутність спеціалізованого стандарту обліку капітальних інвестицій, наявна плутанина у визначенні їх сутності унеможливорює встановлення чітких критеріїв їх визнання. Адже характеризуючи капітальні інвестиції як інвестиції (або вкладення), до них слід застосовувати загальні критерії визнання активів [7].

Натомість, визнаючи їх витратами, маємо констатувати, що це зменшення економічних вигід у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, що призводять до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілення власниками) [14]. Проте у такій інтерпретації капітальні інвестиції суперечать своїй природі, оскільки їх здійснення на відміну від витрат не призводить до зменшення економічних вигід та власного капіталу. Адже як і будьякі інші інвестиції, вони є елементами не простого, а розширеного відтворення, здійснюються заради отримання прибутку, а отже призводять до приросту капіталу підприємства.

**Критерії визнання активу відповідно до об'єктів капітальних вкладень
відповідно чинного законодавства**

Об'єкт	Нормативний документ	Критерії
Основний засіб / Інші необоротні матеріальні активи	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»	- якщо існує імовірність того, що підприємство/ установа отримає в майбутньому економічні вигоди від його використання; - вартість його може бути достовірно визначена
Виробничі запаси	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Виробничі запаси»	- підприємству перейшли ризики й вигоди, пов'язані з правом власності або з правом повного господарського відання (оперативного управління) на придбані (отримані) запаси; - підприємство здійснює управління та контроль за запасами; - існує імовірність того, що підприємство отримає в майбутньому економічні вигоди, пов'язані з їх використанням; - вартість запасів може бути достовірно визначена
Нематеріальні активи	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи»	- намір, технічну можливість та ресурси для доведення нематеріального активу до стану, в якому він придатний для реалізації або використання; - можливість отримання майбутніх економічних вигод від реалізації або використання нематеріального активу; - інформацію для достовірного визначення витрат, пов'язаних із розробкою нематеріального активу
Довгострокові біологічні активи	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи»	- підприємству перейшли ризики й вигоди, пов'язані з правом власності на біологічний актив; - підприємство здійснює управління біологічним активом та контроль за його використанням; - є впевненість, що підприємство отримає в майбутньому економічні вигоди, пов'язані з його

використанням у сільськогосподарській діяльності;

- вартість біологічного активу може бути достовірно визначена

Об'єкти інвестиційної нерухомості	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 32 «Інвестиційна нерухомість»	- якщо існує ймовірність того, що підприємство отримає в майбутньому від її використання економічні вигоди у вигляді орендних платежів та/або збільшення власного капіталу; - її первісна вартість може бути достовірно визначена
-----------------------------------	---	--

У міжнародній практиці облік та звітність інвестиційної діяльності підприємства визначається: МСБО 7 «Звіт про рух грошових коштів», МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства», МСБО 32 «Фінансові інструменти: подання», МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка», МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу», МСФЗ 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації», МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» тощо, проте переважна їх більшість визначає особливості фінансового інвестування у монетарні активи.

При веденні обліку за національними стандартами, об'єкти, в які можуть здійснюватися капітальні інвестиції регулюються наступними 73 стандартами обліку: П(С)БО 32 «Інвестиційна нерухомість», П(С)БО 7 «Основні засоби», П(С)БО 8 «Нематеріальні активи», П(С)БО 31 «Фінансові витрати».

Відмітимо, що крім категорії «капітальні інвестиції» в українському законодавстві використовуються і інші, зокрема: «капітальні вкладення», «витрати на будівництво та капітальний ремонт», «незавершені капітальні інвестиції», «освоєні капітальні інвестиції» тощо. Облік капітальних інвестицій здійснюють на рахунку 15 «Капітальні інвестиції», який призначений для обліку витрат на придбання або створення матеріальних і нематеріальних необоротних активів.

Розкриття інформації про капітальні інвестиції у фінансовій звітності визначається з Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» і Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи».

Згідно із стандартами бухгалтерського обліку капітальні інвестиції трактуються як витрати, однак такий підхід можна вважати неправильним, оскільки капітальні вкладення є інвестиціями, що в подальшому ведуть до збільшення балансової вартості активів. Наявна плутанина у визначенні сутності капітальних інвестицій унеможливорює встановлення чітких критеріїв їх визнання.

1.3. Організація і методика обліку капітальних інвестицій підприємства

Первинний облік обсягів і витрат капітальних інвестицій організовують залежно від виду капітальних вкладень, способу виконання будівельно-монтажних робіт, а також каналів та способів придбання машин, обладнання та устаткування.

Оскільки капітальні інвестиції в основні засоби можуть здійснюватись різними способами (будівництво і придбання нових активів, реконструкція чи модернізація наявних тощо) це впливає на відображення таких господарських операцій в первинному обліку. У зв'язку з цим, для документування капітального будівництва основних засобів слід враховувати спосіб здійснення будівельних робіт: підрядний, при якому використовуються послуги підрядних будівельних чи монтажних організацій та господарський, який передбачає здійснення будівництва власними силами.

Залучення капітальних інвестицій у будівництво при першому способі відображається у таких первинних документах, як:

КБ-2в «Акт приймання виконаних підрядних робіт»;

КБ-3 «Довідка про вартість виконаних робіт та витрати»;

М-28 «Лімітно-забірна картка»;

ОЗ-1 «Акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів»;

ОЗ-2 «Акт приймання-здачі відремонтованих, реконструйованих та модернізованих об'єктів»;

ОЗ-6 «Інвентарна картка обліку основних засобів»;

ОЗ-7 Опис інвентарних карток обліку основних засобів»;

ОЗ-9 Інвентарний список основних засобів».

Виходячи з того, що для документування операцій з іншими необоротними матеріальними активами не розроблено спеціальних методичних рекомендацій, для відображення понесення капітальних витрат на їх придбання (створення) використовуються форми, аналогічні первинним документам для обліку основних засобів.

При відображенні в первинному обліку здійснення капітальних інвестицій у придбання (створення) нематеріальних активів слід застосовувати форми:

НА-1 «Акт введення в господарський оборот об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів»;

НА-2 «Інвентарна картка обліку об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів»;

та НА-4 «Інвентаризаційний опис об'єктів права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів».

Також капітальні витрати з придбання або створення нематеріальних активів можуть відображатись у накладних та у актах про здавання-приймання виконаних робіт.

Первинний документообіг капітальних інвестицій умовно можна розділити на 2 рівні:

- перший рівень – це формування первісної вартості окремих об'єктів капітального інвестування;
- другий – введення їх в експлуатацію.

Первинний облік капітальних інвестицій організовують залежно від виду капіталовкладень, способу виконання будівельно-монтажних робіт, а також каналів і способів придбання машин, обладнання та устаткування. Аналізуючи первинні документи обліку капітальних інвестицій, необхідно зазначити, що на підприємствах

первинні документи використовують відповідно до того, який саме варіант інвестування прийнятий підприємством: будівництво господарським чи підрядним способами. Наведемо основні первинні документи, що використовуються для обліку капітального будівництва (рис. 1.2).

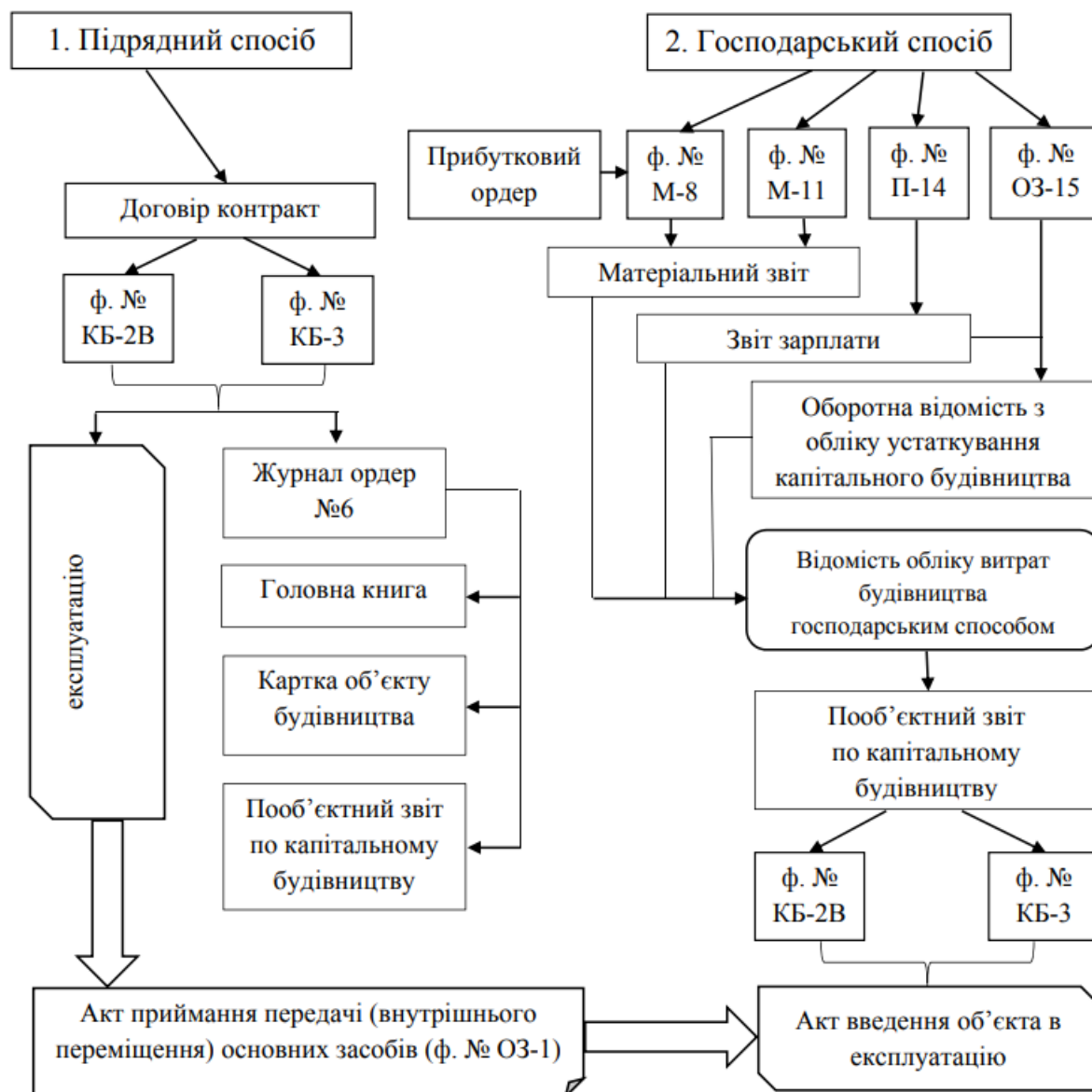

Рис. 1. 2. Первинний облік капітального будівництва

Аналізуючи положення різних нормативних актів у галузі будівництва, процедуру оформлення необхідних документів в цій галузі можливо розподілити на

ряд послідовних етапів, які є обов'язковими як для підрядного, так і для господарського способу будівництва:

- 1 етап: оформлення дозволу на будівництво;
- 2 етап: отримання вихідних даних на проектування;
- 3 етап: підготовка проектної документації;
- 4 етап: експертиза об'єкту;
- 5 етап: узгодження та затвердження проекту;
- 6 етап: отримання дозволу на виконання будівельних робіт;
- 7 етап: завершення будівництва.

Відповідна організація документування капітальних інвестицій, своєчасне визначення ефективності здійснених вкладень сприятиме позитивному результату в подальшій експлуатації основних засобів підприємств. Підприємствам з метою узагальнення ключової інформації щодо надходження та використання інвестиційних ресурсів в одному документі доцільно створювати власні внутрішні форми документів з обліку капітальних інвестицій (наприклад, картки аналітичного обліку капітальних витрат).

Підприємству необхідно звертати увагу на формування фактичної (первісної) вартості об'єктів інвестиційних активів. При розгляді суті інвестиційного процесу, необхідно відзначити, що накладні витрати, понесені при будівництві господарським способом, в більшості своїй не збігаються з накладними витратами спеціалізованих будівельних організацій, оскільки велика частина накладних витрат (адміністративно-господарські витрати, витрати на обслуговування працівників будівництва, інші накладні витрати, а також витрати, що не враховуються в нормах накладних витрат, але відносяться на накладні витрати) безпосередньо пов'язана з управлінням і обслуговуванням будівельного виробництва як основний (поточної) діяльності будівельних організацій, а не капітального будівництва для власних потреб, що виконуються в рамках інвестиційної діяльності. Звідси випливає, що в процесі здійснення довгострокових інвестицій забудовник може нести зазначені витрати лише в частині витрат на організацію робіт на будівельних майданчиках;

витрат з благоустрою та утримання будівельних майданчиків; витрат з підготовки об'єктів будівництва до здачі.

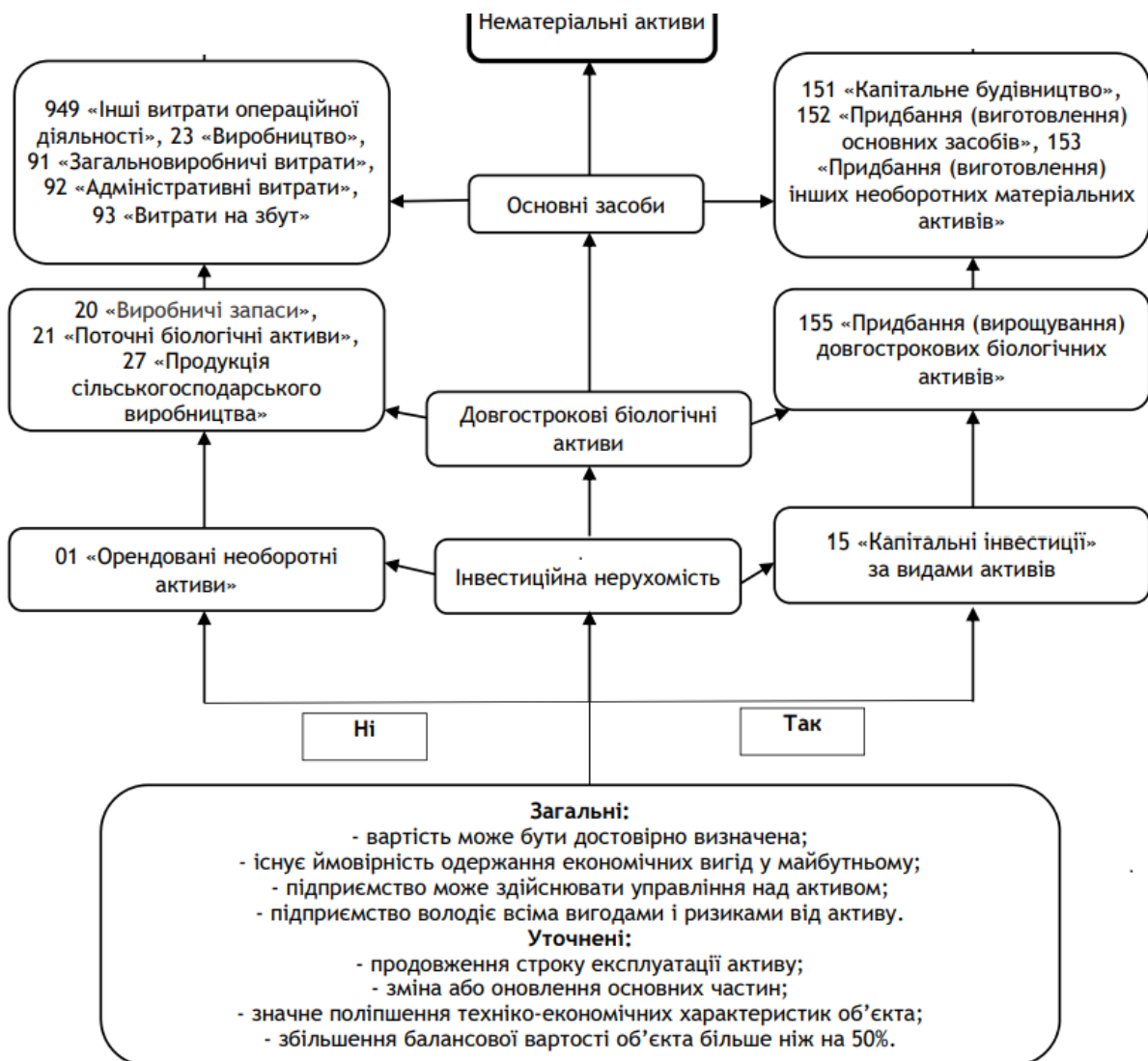

Рис. 1.3. Критерії віднесення витрат до капітальних

Однак такі витрати є так званими виокремленими і, отже, їх можна прямим шляхом врахувати за об'єктом будівництва господарським способом, виділяючи окремими статтями калькуляції, підвищуючи тим самим прозорість собівартості будівельно-монтажних робіт. Таким чином, в рамках реалізації управлінського підходу до обліку витрат капітальних інвестицій по будівництву господарським способом вважаємо за доцільне замість статті «Накладні витрати» використовувати такі статті калькуляції: «Витрати по організації робіт на будівельних майданчиках», «Витрати по утриманню та благоустрою будівельних майданчиків», «Витрати на підготовку об'єктів будівництва до здачі», «Інші витрати по будівництву».

Синтетичний облік затрат на капітальні інвестиції (незалежно від способу виконання робіт) ведеться на рахунку 15 «Капітальні інвестиції». Рахунок 15 «Капітальні інвестиції» відноситься до Класу 1 «Необоротні активи», рахунки цього класу призначені для узагальнення інформації про наявність і рух основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, нематеріальних активів, довгострокових фінансових інвестицій, капітальних інвестицій, довгострокової дебіторської заборгованості й інших необоротних активів, а також зносу необоротних активів.

За дебетом рахунка 15 «Капітальні інвестиції» відображується збільшення зазначених витрат на придбання або створення матеріальних та нематеріальних необоротних активів, за кредитом - їх зменшення (введення в дію, прийняття в експлуатацію придбаних або створених необоротних активів тощо).

Рахунок 15 «Капітальні інвестиції» має наступні субрахунки:

1) 151 «Капітальне будівництво» - відображаються витрати на будівництво, що здійснюється як господарським, так і підрядним способом для власних потреб підприємства. На цьому субрахунку також ведеться облік устаткування, що підлягає монтажу в процесі будівництва.

2) 152 «Придбання (виготовлення) основних засобів» - призначений для обліку витрат на придбання чи виготовлення власними силами матеріальних активів, облік яких ведеться на рахунку 10 «Основні засоби».

3) 153 «Придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів» - відображаються витрати на придбання чи виготовлення матеріальних активів, облік яких ведеться на рахунку 11 «Інші необоротні матеріальні активи».

4) 154 «Придбання (створення) нематеріальних активів» - відображаються витрати на придбання чи виготовлення активів, облік яких ведеться на рахунку 12 «Нематеріальні активи».

5) 155 «Придбання (вирощування) довгострокових біологічних активів» ведеться облік витрат на придбання або вирощування (створення) довгострокових біологічних активів, облік яких ведеться на рахунку 16 «Довгострокові біологічні активи», у тому числі на вирощування незрілих довгострокових біологічних активів, та формування основного стада робочої і продуктивної худоби (крім тварин, які обліковуються на рахунку 21 «Поточні біологічні активи»).

Кошти, які забудовник отримав від пайовика для пайової участі в будівництві об'єкта, відображаються за дебетом рахунків обліку грошових коштів, запасів і кредитом рахунку 48 «Цільове фінансування і цільові надходження» із внесенням до аналітичного обліку відомостей про пайовика і об'єкт будівництва. Після оформлення документів про право власності пайовика на відповідну частку збудованого об'єкта й приймальнопередавального акта забудовник на відповідну вартість дебетує рахунок 48 у кореспонденції з рахунком 15.

Передані забудовнику кошти для пайової участі в будівництві об'єкта пайовик відображає за кредитом рахунків обліку грошових коштів, запасів у кореспонденції з рахунком 37 «Розрахунки з різними дебіторами». Після одержання оформлених документів про право власності й приймальнопередавального акта пайовика на відповідну частку збудованого об'єкта кредитується рахунок 37 у кореспонденції з рахунком 15.

Зарахування на баланс власної частки збудованого об'єкта відображається за дебетом рахунку 10 «Основні засоби» та кредитом рахунку 15. Якщо власна частка збудованого об'єкта (квартири, нежитлові приміщення) призначені пайовиком для продажу, то їх зарахування на баланс пайовика відображається за дебетом рахунку 28 «Товари» та кредитом рахунку 15.

Аналітичний облік капітальних інвестицій ведеться відповідно за видами основних засобів, інших матеріальних необоротних активів, нематеріальних активів, а також за окремими об'єктами капітальних вкладень (інвентарними об'єктами). Центральне місце в побудові бухгалтерського обліку і організації всього облікового процесу займає план рахунків. Кожен суб'єкт господарювання, 76 виходячи зі своїх практичних потреб розробляє власний робочий план рахунків, який відображає специфіку його КВЕД, КФВ, КОПФГ, визначає зміст субрахунків та аналітичного обліку. Включаючи рахунки до робочого плану рахунків, бухгалтер керується практичними потребами підприємства. Так невеликій фірмі достатньо мати декілька десятків рахунків, а великому підприємству необхідно використовувати тисячі рахунків. Тому кожен господарський суб'єкт, виходячи із своїх потреб, розробляє власний робочий план рахунків, який відображає специфіку галузі, виду діяльності, визначає зміст аналітичного обліку і характеристику форми обліку, яка застосовується.

Поглиблена деталізація структури Плану рахунків бухгалтерського обліку забезпечить відповідність методики обліку капітальних інвестицій, що діє на підприємствах із законодавством України про інвестиційну діяльність, а також отримати, як зовнішнім, так і внутрішнім користувачам більш повну інформацію стосовно обліку капітальних інвестицій.

Варто зазначити, що куплені, але ще не введені основні засоби повинні обліковуватись на рахунку 15 «Капітальні інвестиції», оскільки даний рахунок призначений саме для обліку витрат на придбання або створення матеріальних і нематеріальних необоротних активів. А вже під час введення в експлуатацію основний засіб відображається на рахунку 10.

Таблиця 1.2

Облік надходження основних засобів на ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод»

№ з / п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Дебет	Кредит	
1	2	3	4	5
Придбання за грошові кошти				
1	Отримано лінію	152	631	100 000
2	Відображено податковий кредит з ПДВ (якщо постачальник – платник ПДВ)	641	631	20 000
3	Здійснено розрахунок з постачальником за обладнання	631	311	120 000
Створення власними силами				
1	Передано в будівництво матеріали й запчастини для виготовлення вібраційного столу	151	201, 207	22 000
2	Нараховано заробітну плату працівникам, які займаються виробництвом вібраційного столу	151	661	60 000
3	Нараховано ЄСВ за заробітну плату працівників, які займаються виробництвом вібраційного столу	151	651	
4	Нараховано амортизацію обладнання, що було використане під час будівництва вібраційного столу	151	131, 132	5 500
Внесення до статутного капіталу				
1	Сформовано статутний капітал	46	40	90 000
2	Отримано автомат для пакування як внесок до статутного капіталу	152	46	55 000
Отримані безоплатно				
1	Отримано безоплатно машинку для шиття мішків	152	424	112 000
Обмін на подібні активи				
1	Отримано лінію від ТОВ «Край»	152	631	300 000
2	Відображено податковий кредит з ПДВ	641	631	60 000
3	Передано ТОВ «Олді» нову лінію для виробництва	361	104	300 000
4	Списано на витрати різницю між залишковою вартістю лінії та її справедливою вартістю	977	104	20 000
5	Нараховано ПДВ на справедливую вартість основного засобу	361	641	5 000
6	Нараховано ПДВ на різницю між ціною операції та залишковою	949	641	5 000,00

	вартістю лінії для смаження снєків			
7	Здійснено взаєморозрахунки із ТОВ «Край»	631	361	360 000,0 0
Обмін на неподібні активи				
1	Відображено дохід від продажу готової продукції ТОВ «Автоматизація»	361	701	90 000,00
2	Нараховано податкове зобов'язання з ПДВ	701	641	15 000,00
3	Відображено собівартість проданої готової продукції	901	26	46 000,00
4	Отримано навантажувач від ТОВ «Автоматизація»	152	631	500 000,0 0
5	Відображено податковий кредит з ПДВ	641	631	100 000,0 0
6	Здійснено доплату за навантажувач (за необхідності)	631	311	22 000,00
7	Здійснено взаєморозрахунки із ТОВ «Автоматизація»»	361	631	120 000,0 0

Додатково до вартості основних засобів слід включати суми, що пов'язані із доведенням їх до стану, в якому вони придатні для використання із запланованою метою. Для цього в бухгалтерському обліку використовують кореспонденцію рахунків, що наведено у таблиці 1.3.

Останньою проводкою є зарахування купленого активу до складу основних засобів із включенням до вартості усіх вищезазначених витрат.

Облік включення витрат до вартості основних засобів

№ з / п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Дебет	Кредит	
1	Зараховано витрати на транспортування та монтаж до складу первісної вартості основних засобів	151, 152	685	50 000,00
2	Списано використані МШП у процесі монтажу основних засобів	151, 152	22	10 000,00
3	Включено до вартості основних засобів суму ввізного мита, послуг брокера, страхування вантажу	152	377, 685	16 000,00
4	Введено основний засіб в експлуатацію	10	151, 152	76 000,00

Також важливе місце в обліку основних засобів займає нарахування на них амортизації. Згідно з П(С)БО 7 «Основні засоби», амортизація – систематичний розподіл вартості, яка амортизується, необоротних активів протягом строку їх корисного використання (експлуатації).

Важливою категорією операцій, пов'язаних з основними засобами є облік ремонту. Слід розрізняти поточний ремонт, який підтримує основних засіб у тому ж стані, вартість за яким повинна включатись у склад витрат звітного періоду, й капітальний ремонт, який повинен збільшувати вартість основного засобу та обов'язково покращувати економічні вигоди від використання цього об'єкту.

Таблиця 1.4

Облік операцій, що пов'язані із поточним й капітальним ремонтами основних засобів

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Дебет	Кредит	
1	Здійснено поточний ремонт виробничого цеху (замінено проламаний шифер й побите вікно, покрашено двері, поставлено новий конденсатовідвідник)	91	20, 651, 661, 68	65 000
2	Здійснено капітальний ремонт автомату для пакування (встановлено генератор азоту для покращення зберігання готової продукції у пакувальному середовищі)	152	631	90 000
3	Відображено податковий кредит з ПДВ	641	631	15 000
4	Включено вартість генератора азоту до складу вартості автомату для пакування	104	152	90 000

Облік вибуття основних засобів передбачає вибуття активів внаслідок зношення та неможливості подальшого використання з метою отримання економічних вигод або продаж цих активів.

Слід зазначити, що на необоротні активи, утримувані для продажу, амортизація не нараховується. Нарахування амортизації припиняється з місяця, наступного за місяцем переведення об'єкта основних засобів до складу необоротних активів, утримуваних для продажу. Особливості обліку вибуття основних засобів наведено у таблиці 1.5.

Таблиця 1.5

Облік вибуття основних засобів

№ з / п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Дебет	Кредит	
Вибуття основних засобів				
1	Списано знос основного засобу	131	10	16 000,00

2	Списано залишкову вартість основного засобу	976	10	50 000,00
3	Нараховано податкове зобов'язання з ПДВ	976	641	10 000,00
4	Відображено витрати з оплати праці та ЄСВ, пов'язані із ліквідацією основного засобу	976	661, 651	22 000,00
5	Оприбутковано запасні частини від ліквідованого основного засобу	207	746	15 000,00
Продаж основних засобів				
1	Переведено компресор до складу необоротних активів, утримуваних для продажу	286	104	85 000,00
2	Списано суму амортизації компресора	131	104	11 000,00
3	Відображено дохід від реалізації компресора	377	712	90 000,00
4	Нараховано податкове зобов'язання з ПДВ	712	641	15 000,00
5	Списано собівартість реалізованого компресора	943	286	85 000,00
6	Отримано грошові кошти від покупця	311	377	90 000,00
7	Списано дохід від реалізації компресора на фінансовий результат	712	793	75 000,00
8	Списано собівартість реалізованого компресора на фінансовий результат	793	943	85 000,00

Отже, основні засоби слугують матеріально-технічною базою виробництва, вони є фундаментом здійснення діяльності та розвитку підприємства. Правильне відображення операцій, що пов'язані з основними засобами, допоможе підприємству уникнути штрафних санкцій у частині обліку з цими активами, забезпечить надання достовірної інформації в податкові органи й полегшить проведення внутрішніх перевірок під час проведення обов'язкової інвентаризації та внутрішнього аудиту.

Звіт про капітальні інвестиції (форма № 2-інвестиції (квартальна) є схожим Звіту про наявність і рух необоротних активів, амортизацію та капітальні інвестиції (форма 2-ОЗ ІНВ). З 2021 року останній замінив річний варіант Звіту про капітальні інвестиції. Нагадаємо, що капітальні інвестиції — це витрати на придбання або виготовлення (створення) необоротних активів, тобто активів довгострокового

використання. Бухгалтерською мовою, це витрати на придбання, а також виготовлення (створення) власними силами: основних засобів, у т. ч. малоцінних необоротних матеріальних активів (МНМА); нематеріальних активів; довгострокових біологічних активів. Капітальними інвестиціями є також витрати на поліпшення згаданих об'єктів (модернізацію, модифікацію, дообладнання тощо).

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАТ «НОВГОРОД-СІВЕРСЬКИЙ СИРЗАВОД» ТА ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Організаційно-економічна характеристика діяльності ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод» та організація обліку на досліджуваному підприємстві

Підприємство знаходиться на півночі Чернігівської області в районному центрі - м. Новгород-Сіверський. ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод» було введено в експлуатацію в березні місяці 1972 року. Потужність підприємства складала:

- 4,3 т. сир твердий в зміну;
- 3,6 т. масло селянське;
- 10 т. цільномолочна продукція;
- 0,6 т. цукор молочний;
- 0,6 т. сир плавлений.

В сучасних умовах потужність ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод» складає:

- 10, т. сир твердий в зміну;
- 5,0 т. селянське масло;
- 10 т. продукція цільномолочна;
- 0,6 т. цукор молочний;
- 0,6 т. сир плавлений.

Основний цех оснащений високопродуктивним імпортним та вітчизняним обладнанням. Тому на дільниці виробництва сиру та на дільниці виробництва вершкового масла була встановлена шведська виробнича лінія компанії Альфа-Лаваль – Черкаський маслозмішувач А10ЛО-1 для безперервного змішування масла шляхом переробки вершків високої жирності ємністю 1000 кг масла. на

годину. Завод брав участь у міжгалузевій виставці «Молочні та м'ясні дегустації в 21 столітті», наш твердий сир «Росія» 50%, масло фермерське фасоване золоту медаль, твердий сир «Н-Сіверський» 40%, сир «Сіверський 50%» % Срібна медаль.

У 1928 році в місті Новгороді-Сіверському відкрився маслозавод. На той час компанія виробляла лише олію для забезпечення потреб регіону. Маслозавод розташований в центрі міста і працював до 1972 року, перерваний під час Великої Вітчизняної війни, під час якої в місті Новгород-Сіверський були знищені всі підприємства, що працювали до війни.

Наприкінці 1947 року в місті відновив роботу «Новгород-Сіверський маслозавод» як підрозділ Чернігівського облтресту «Укрглавмаслопром».

У середині 1960-х років керівництво Радянського Союзу розпочало економічні реформи промисловості та сільського господарства, ініціатором яких був О. Косигін. У вересні 1965 р. Пленум ЦК КП(б)У прийняв рішення про поступовий перехід промисловості на економічні методи управління, методи господарювання, використання товарно-валютних відносин, запровадження народного обліку та ін. матеріальне стимулювання економіки. робота працівника.

На виконання рішення пленуму виконком райкому трудящих прийняв рішення про будівництво нового заводу. Для цього була виділена земельна ділянка на в'їзді в місто зі сторони с. Птівськ Тут розпочато будівництво нових підприємств.

Будівництво сироварні було завершено в 1972 році. Підприємство побудовано на новому майданчику, на той час потужний переробний комплекс з сепараційними пунктами, переробними потужностями на території Новгород-Сіверського району.

В основних цехах встановлено високопродуктивне імпортне і вітчизняне обладнання. Так на ділянці по виробництву сиру встановлена шведська лінія фірми «Альфа-Лаваль», на ділянці по виробництву масла – Черкаський маслоробник

А10ЛО-1 безперервного збивання масла шляхом перетворення високо жирних вершків продуктивністю 1000 кг.масла за годину. Завод приймав участь в міжгалузевій виставці “Молочна та м’ясна дегустація ХХІ століття”, де наш сир твердий “Російський” 50%, масло селянське фасоване були нагороджені золотими медалями, а сир твердий “Н-Сіверський” 40%, сир “Сіверський 50% срібними медалями.

У 1928 році в місті Новгороді-Сіверському почав діяти маслозавод. Тоді підприємство випускало виключно масло і задовольняло потреби району. Маслозавод знаходився у центрі міста і працював до 1972 року з перервою на період Великої Вітчизняної війни, під час якої, у місті Новгороді-Сіверському були зруйновані всі підприємства, що працювали до війни.

Наприкінці 1947 року у місті знову поновлена робота «Новгород-Сіверського Маслозаводу», як підрозділу Чернігівського обласного тресту «Укрглавмаслопром».

В середині 60-х років керівництво СРСР розпочало господарську реформу в промисловості і сільському господарстві, автором та ініціатором якої був О. Косигін. На пленумі ЦК КПРС у вересні 1965 року прийнято рішення про поступовий перехід промисловості на економічні методи господарювання, управління, використання товарно-грошових відносин, впровадження госпрозрахунку і матеріального стимулювання праці працівників.

Для виконання рішення пленуму виконавчий комітет районної ради депутатів трудящих прийняв рішення про будівництво нового заводу. Для цього була виділена ділянка землі на в’їзді у місто з боку с. Путивськ. На цій ділянці було розпочато будівництво нового підприємства.

Будівництво сирзаводу було завершено в 1972 році. Підприємство було побудоване на новому місці як потужний, на той час, переробний комплекс, що мав сепараторні пункти які розташовані на території Новгород-Сіверського району, очисні споруди автоколонну тощо.

Змінилися основні види діяльності фабрики. Використовується у виробництві твердих сирів. Підприємства проектується на базі обладнання

Шведський виробник «Альфа Лаваль» дотримується вітчизняної технології виробництва сиру. На той час в асортименті були всі види незбираномолочної продукції, тверді та плавлені сири, кисломолочні продукти та морозиво.

Закон про державні підприємства, прийнятий у 1988 році, передавав корпоративне майно в оренду колгоспникам. Цей закон дає можливість створювати підприємства з різними формами власності від державної.

У березні 1992 р. був прийнятий Закон про приватизацію майна державних підприємств. Він передбачив можливість приватизації державного майна на платній основі – грошовими коштами та майновими сертифікатами. Також можлива оренда бізнесу з можливістю викупу в майбутньому.

З 1992 року Новгород-Сіверський завод працював на умовах оренди, а з серпня 1994 року підприємство стало на шлях приватизації. Сирзавод стає структурним підрозділом ВАТ «Чернігівмолпром».

Новітня історія підприємства розпочалася в 1998 році, коли «Новгород-Сіверський сирзавод» став закритим акціонерним товариством, яке було створене Загальними зборами засновників 16 листопада 1998 року на повній господарській основі з метою створення постійного, самостійного підприємства. -фінансування, самоокупність.

Після трансформації 2007 року компанія вийшла на новий етап розвитку. Модернізувати виробництво та впровадити міжнародні стандарти якості:

- Міжнародний стандарт управління системою безпеки харчових продуктів - ISO (2007);

- Система управління безпечністю харчових продуктів - ХААСП (2007).

У 2010 році з прийняттям в Україні Закону про акціонерні товариства виникла необхідність привести повну назву та організаційно-правову форму у відповідність із Законом. Відповідно, 5 жовтня 2010 року було зареєстровано приватне акціонерне товариство «Новгород-Сіверський сирзавод».

Сьогодні сироварня – це сучасне, високорозвинене підприємство, що випускає найрізноманітнішу продукцію.

До основних видів продукції ПАТ «Новгород-Сіверський сирзавод» відносяться:

- Сир простий («Базиліко», «Новгород-Сіверський», «Новгородський», «Сіверський»);
- Західноєвропейські сири («Рафаель», «Мааздам», «Радомер»);
- сир копчений («Адмірал», «Княжий», «Соборний»);
- солоні огірки («сир домашній», «косички моцарелла», «палички моцарелла домашня»);
- Східна Європа («голландський», «російський», «сметанковий», «фламандський»);
- Український сир («Буковинський», «Вершковий», «Домашній», «Звенигородський»);
- Сири «Прего» («Пармезан Луїджі», «Пармезан Маджоре», «Чеддер Даніель», «Чеддер Класичний»);
- Масло («Ексра», «Селянське»).

Товар можна знайти в найбільших торгових мережах України, зокрема: «Сільпо», «Новус», «Фоззі», «Альянс Маркет», «Караван», «Амстор», «Ашан», «Велика Кишеня», «Таврія V», «Перешкоди».

Структуру ПАТ «Новгород-Сіверський сирзавод» розглянемо на схемі (рис. 1.1).

Вищим органом управління ПАТ «Новгород-Сіверський сирзавод» є Загальні збори акціонерів. До найважливіших функцій загальних зборів акціонерів належать обрання керівного органу товариства та розгляд фінансових звітів.

Органами контролю товариства є наглядова рада та ревізійна комісія.

Наглядова рада ПАТ «Новгород-Сіверський сирзавод» представляє інтереси акціонерів, контролює та регулює діяльність виконавчого органу.

Ревізійна комісія контролює фінансово-господарську діяльність підприємства.

Виконавчим органом ПАТ «Новгород-Сіверський сирзавод» є генеральний директор. Обов'язки генерального директора виконує Панфілов Олександр Іванович відповідно до Статуту, затвердженого Загальними зборами акціонерів у 2013 році (протокол № 9 від 06.04.2013).

До повноважень генерального директора входять:

1. Затвердити поточний план діяльності товариства та заходи щодо його реалізації.
2. Сформулювати штатний розклад працівників підприємства та фонд оплати праці.
3. Затвердити Правила внутрішнього трудового розпорядку та інші внутрішні документи підприємства.
4. Організація бухгалтерського обліку та звітності підприємства.
5. Прийняти рішення про перевірку фінансово-господарської діяльності товариства.
6. Вживати заходів щодо захисту відомостей, що становлять комерційну таємницю.
7. Встановити положення щодо порядку нарахування та виплати дивідендів.
8. Вирішувати інші питання, пов'язані з поточною господарською діяльністю товариства.

Генеральний директор одноосібно керує поточною діяльністю компанії. Тому йому підпорядковані всі працівники підприємства.

Заступник директора з фінансових питань:

1. Організувати фінансову діяльність підприємства з метою забезпечення фінансовими ресурсами виконання планових завдань, збереження та ефективного використання основних і оборотних коштів, трудових і фінансових ресурсів підприємства, своєчасних розрахунків з постачальниками та банківськими установами. .
2. Визначити всі типи кредитних потреб, джерела фінансування програм технологічної реструктуризації, впровадження нових товарів і послуг. Надати рішення та заходи щодо прискорення оборотності оборотних коштів.

3. Контролювати правильність складання, опрацювання та затвердження кошторисів і фінансових розрахунків.

4. Контролювати виконання фінансового плану.

5. Аналізувати фінансово-господарську діяльність підприємств та брати участь у формуванні пропозицій, спрямованих на підвищення рентабельності виробництва, торгівлі, сфери послуг тощо.

Заступник головного фінансового директора підпорядковується безпосередньо директорам Компанії. Заступником директора з фінансових питань призначається особа з повною вищою економічною освітою та стажем роботи не менше 5 років.

До складу відділу кадрів входять: заступник генерального директора з кадрово-правових питань, інспектори з кадрів, інженери з охорони праці та ін.

Перед відділом кадрів ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод» поставлено наступні завдання:

1. Реалізувати принцип підбору та розподілу персоналу за службовими та особистими ознаками.

2. Здійснити заходи щодо стабілізації робочої сили, зниження плинності кадрів, зміцнення трудової дисципліни.

3. Відповідно до затверженого штату укомплектувати підприємство необхідною кількістю керівного, експертного, робітничого та допоміжного персоналу відповідної професійної кваліфікації.

4. Брати участь у навчанні трудового колективу підприємства в дусі високої відповідальності до роботи та суворого дотримання дисципліни.

5. Виконайте хорошу роботу в кадровому резерві для просування по службі або переведення на інші штатні посади в списку директорів компанії та організуйте навчання кадрового резерву.

Медичні працівники належать до спеціальностей підприємства і призначаються на посаду та звільняються з посади керівною особою підприємства. Основним завданням медичного персоналу є проведення перед виїздом медичного огляду водія на предмет його придатності до керування транспортним засобом та

проведення медичного огляду інших працівників відповідно до вказівок адміністративного відділу.

Технічний відділ є самостійним структурним підрозділом підприємства. Підрозділ створено та ліквідовано наказом керівника підприємства. Цей відділ підпорядковується безпосередньо технічному директору. Цей сегмент займається обслуговуванням технічного обладнання та обладнання.

До складу технічного відділу входять: пароелектростанція, станція технічного обслуговування електроустаткування, диспетчерська, будівельна станція, очисна споруда, станція холодної виробки, ремонтна майстерня.

Начальник технічного відділу має право:

1. Проінструктувати роботу обладнання.
2. Прийняти рішення про технічну зміну роботи обладнання.
3. Вимоги до керівника структурного підрозділу:
 - Впровадити рекомендовані стандарти експлуатації обладнання;
 - Своєчасне інформування про несправності обладнання.
4. Для тих, хто порушує порядок експлуатації обладнання, провести капітальний ремонт (зупинити роботу обладнання).
5. Доручати окремим структурним підрозділам підприємства проведення технічного обслуговування обладнання.

Сектор автоматизованих систем управління виробництвом (АСКВ) забезпечує використання комп'ютерів для управління виробничими процесами, особливо на підприємствах з використанням керованих машин.

Відповідальна особа відділу АСУ:

1. Керувати розробкою та впровадженням проектів удосконалення управління виробництвом з використанням економіко-математичних методів у поєднанні з сучасними технологічними засобами.
2. Організувати дослідження системи управління, порядку та методу складання виробничого плану та специфікації для визначення можливості його формалізації та придатності комп'ютерного перекладу.

3. Брати участь у складанні технічного завдання на створення АСКВ та його самостійних підсистем.

4. Забезпечити підготовку проекту та плану впровадження АСКВ та контролювати його виконання, постановку завдань, алгоритмів, організацію та технічне забезпечення підключення всіх підсистем АСКВ, створення та впровадження типових блоків.

5. Організація та вдосконалення роботи документообігу підприємства (ідентифікація вхідних та вихідних документів, послідовність введення та виведення, приймання та трансформації, передача каналів зв'язку, оптимізація документів, раціоналізація змісту та побудови документів) для задоволення вимог АСКВ та забезпечити відповідним виконавцям зручність роботи), розробляти схеми обробки технічної інформації та процеси комп'ютерної обробки інформації для всіх завдань АСКВ.

6. Здійснити монтаж, налагодження, перевірку випробувань та введення в експлуатацію комплексу технічних засобів АСКВ.

7. Забезпечувати безперебійну роботу системи, вживати оперативних заходів щодо усунення порушень під час роботи.

8. Надавати методичну допомогу підрозділам підприємств у підготовці вихідних даних АСКВ, декодуванні інформації, отриманої з ЕОМ, механізації та автоматизації процесів управління виробництвом тощо.

9. Керувати працівниками відділу.

Автопарком керує капітан команди, який підпорядковується інженеру-механіку.

Капітан:

1. Забезпечувати виконання перевезень відповідно до договірних зобов'язань, технічно справну роботу вагонів та ефективне використання рухомого складу.

2. Вивчити вантажопотік, режим роботи та обсяг перевезень відповідно до конкретної ситуації, організувати бригаду водіїв та сформулювати їм завдання відповідно до плану перевезень.

3. Організувати контроль технічного стану транспортного засобу та запуск транспортного засобу в суворій відповідності до затвердженого плану перевезень.

4. Здійснювати організаційний контроль за роботою онлайн-водіїв та за необхідності надавати їм технічну допомогу.

5. Брати участь у складанні вантажних карт та маршрутної мережі.

Інженер-механік:

1. Переконайтеся, що рухомий склад колони справний, а маршрути звільнені за планом.

2. З'ясувати причину несправності, що спричинила зупинку автомобіля, та вжити заходів до її усунення.

3. Розробляти плани технічного обслуговування і ремонту рухомого складу та контролювати якість і своєчасність виконання робіт.

4. Брати участь у наданні технічної допомоги онлайн водіям автомобілів.

5. Здійснювати контроль за дотриманням водіями правил дорожнього руху та правильним керуванням автомобілями, дотриманням правил охорони праці.

6. Інструктаж водія перед виходом на чергу.

7. Участь у списанні та здачі агрегатів, шин, ремонті автомобілів.

8. Забезпечити дотримання встановлених експлуатаційних норм витрати матеріалів.

9. За наявності в колоні обслуговування рухомого складу працівників керує їх роботою.

10. Гарантувати наукову організацію впровадження колонної (бібліотечної) роботи.

11. Забезпечувати дотримання працівниками трудової та виробничої дисципліни та якісне виконання робіт.

Служба безпеки підприємства — це підрозділ підприємства, створений для забезпечення безпеки підприємства шляхом виконання політик безпеки. За службу безпеки підприємства відповідає віце-президент з безпеки.

Заступник генерального директора з безпеки:

1. Забезпечити надійний захист об'єктів організації від крадіжок, привласнення та інших злочинних дій, пожежі, нещасних випадків, вандалізму, стихійних лих, громадських заворушень тощо.

2. Сформулювати та запровадити управління заходами безпеки об'єкта.

3. Розробити відповідні засоби захисту від загроз і типи режимів захисту.

4. Блокувати несанкціоновані спроби доступу до об'єктів, що охороняються.

5. Сприяє ліквідації шкідливих наслідків прямих нападів на об'єкти, що охороняються.

6. Перевірити та оцінити лояльність працівників до об'єктів охорони.

7. Забезпечення недоторканності цінності матеріалів, що транспортуються, від несанкціонованих спроб доступу до них.

8. Зв'язок з базовим органом служби охорони об'єкта, що охороняється, а також транспортом і територіальним органом внутрішніх справ на дорозі.

9. Мати засоби індивідуального захисту, ліки від застуди та вогнепальну зброю.

10. Об'єкти, що охороняються, використовують різні види зв'язку.

11. Локалізація та усунення нескладних технічних несправностей в системах сигналізації та зв'язку об'єктів охорони.

12. Забезпечити дотримання суворого режиму огляду при проведенні профілактичних, ремонтних та інших робіт.

13. Надавати різноманітну допомогу правоохоронним та іншим державним Мінекономіки є самостійним структурним підрозділом підприємства. Підрозділ створено та ліквідовано наказом керівника підприємства. Очолює відділ головний економіст. Головний економіст підпорядковується безпосередньо керівнику підприємства.

Головний економіст:

1. Керувати науковим господарством підприємств та організувати господарське забезпечення.

2. Розробити та організувати виконання заходів щодо підвищення продуктивності праці, ефективності та рентабельності виробництва, якості

продукції, зниження собівартості, забезпечення зростання продуктивності праці та досягнення ефективних результатів за умови раціоналізації матеріальних, трудових і фінансових ресурсів.

3. Координація діяльності господарського сектору підприємства, складання прогнозних планів роботи на конкурентних умовах відповідно до укладених господарських договорів, розробка поточних планів і проведення необхідних обґрунтувань і розрахунків, організаційно-технічних заходів щодо вдосконалення господарських механізмів, господарська діяльність, визначення резервів виробництва та використання.

4. Сприяє підвищенню ефективності економічних розрахунків, формулювання програмних показників на основі прогресивних техніко-економічних критеріїв матеріальних і трудових витрат з урахуванням досягнень науки і техніки, організації виробництва і праці.

5. Проводити роботу з удосконалення планування економічних показників різних структурних підрозділів підприємства, досягнення високого рівня ефективності, створення та вдосконалення нормативної бази планування, регулювання споживання ТМЦ, оборотних коштів і використання виробничих потужностей.

6. Організаційна розробка методичного матеріалу з техніко-економічного планування ефективності капітальних вкладень, впровадження раціоналізаторських пропозицій та необхідності винаходів, нової техніки і технологій.

7. Здійснювати планове керівництво та організацію впровадження, удосконалення та підвищення ролі методів управління економікою, розширення сфери застосування господарського обліку.

8. Забезпечити суворе дотримання системи економії матеріальних, людських і фінансових ресурсів у всіх сферах господарської діяльності підприємства.

9. Брати участь у вдосконаленні організації виробництва, вносити пропозиції, спрямовані на підвищення продуктивності праці та ефективності виробництва,

зміцнення господарської самостійності підприємств та почуття економічної відповідальності працівників.

10. Проводити комплексний економічний аналіз та оцінку наслідків виробничо-господарської діяльності підприємств та їх галузей, розробляти заходи щодо використання внутрішньогосподарських резервів, атестувати робочі місця за умовами праці.

Відділ збуту є самостійним структурним підрозділом підприємства. Відділ збуту створюється та ліквідується наказом керівника підприємства. Відділ збуту очолює директор з продажу, призначається на посаду та звільняється з посади відповідальною особою підприємства.

Робота відділу продажів:

1. Гарантувати збут продукції підприємства.
2. Забезпечувати виконання завдань та зобов'язань по постачанню продукції та товарів згідно з укладеними договорами та замовленнями.
3. Раціоналізувати збутову та сервісну роботу підприємства та знизити витрати на збут продукції.

На підприємстві працює відділ якості та безпеки, який складається з бактеріальної лабораторії та хімічної лабораторії. Лабораторії перевіряють і контролюють якість і безпеку сировини і готової продукції. Відповідальність за проведення лабораторних досліджень несуть керівники лабораторій. Здійснює методичне керівництво та організацію роботи з впровадження, вдосконалення та підвищення ролі економічних методів управління, розширення сфери дії внутрішньогосподарського розрахунку.

1. Забезпечує суворе додержання режиму економії матеріальних, трудових та фінансових ресурсів на всіх напрямках господарської діяльності підприємства.

2. Бере участь у роботі щодо удосконалення організації виробництва, готує пропозиції, спрямовані на підвищення продуктивності праці та ефективності виробництва, зміцнення господарської самостійності підприємства та економічної відповідальності працівників.

3. Організовує проведення комплексного економічного аналізу і оцінки наслідків виробничо-господарської діяльності підприємства та його підрозділів, розроблення заходів щодо використання внутрішньогосподарських резервів, проведення атестації робочих місць за умовами праці.

Відділ збуту є самостійним структурним підрозділом підприємства. Відділ продажу створюється і ліквідується наказом директора підприємства. Керівництво відділом продажу здійснює директор з продажу, який призначається на посаду і звільняється наказом директора підприємства.

Завдання відділу збуту:

1. Забезпечення реалізації продукції підприємства.
2. Забезпечення виконання завдань і зобов'язань з постачання продукції і товарів відповідно до укладених договорів і замовлень.

3. Раціоналізація роботи збутової служби підприємства, зниження собівартості збут продукції.

На підприємстві працює відділ якості та безпеки, до якого входять бактеріологічна лабораторія та хімічна лабораторія. Лабораторія здійснює перевірку та контроль за якістю, безпекою сировини та виробленої продукції. Відповідає за здійснення лабораторних досліджень несе начальник лабораторії.

Обов'язки завідуючого лабораторією:

1. За аналізом та сенсорними показниками нормативних документів перевірити якість сировини, напівфабрикатів, готової продукції та допоміжних матеріалів.

2. Брати участь у виборі на підприємстві плану технології переробки сировини для забезпечення високої якості продукту.

3. Перевірити правильність виконання складеного плану технології обробки сировини і напівфабрикатів на кожному етапі виробництва.

4. Контроль якості оформлення зовнішнього вигляду товару.

5. Систематично перевіряти якість готової продукції в цеху. При видачі зі складу, при відвантаженні готова продукція перевіряється на відповідність вимогам нормативних документів шляхом видачі сертифікатів якості.

6. У разі відсутності товару в цеху або на складі готової продукції з'ясувати причину відсутності та разом з технічним керівництвом виробити рішення. Розробляти та здійснювати заходи щодо скорочення втрат і відходів основних і допоміжних матеріалів та запобігання браку.

7. При поверненні товару з роздрібною мережі з'ясуйте причину нестачі та залиште документацію із зазначенням його ймовірного призначення.

8. Перевірити, чи відповідають правилам умови зберігання готової продукції, сировини, напівфабрикатів і допоміжних матеріалів.

9. Регулярно перевіряйте, чи відповідає умовам транспортування готової продукції.

10. Слідкуйте за правильним, точним і своєчасним веденням журналів виробництва, випробувань і цеху.

11. Подання заявок на обладнання, реактиви та інші предмети, необхідні для проведення технічного хімічного контролю.

Керівництво виробничим відділом ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод» здійснює начальник виробництва. Начальник виробничого відділу підпорядковується безпосередньо керівнику підприємства.

керуючий виробництвом:

1. Керувати роботою технічного завдання виробничого процесу для забезпечення ритмічного випуску продукції згідно планових завдань і договорів постачання.

2. Керувати складанням і виконанням виробничого календарного плану підприємства та його структурних підрозділів, узгодженням планового періоду, календарного плану роботи з виробництвом і нормативів планування.

3. Організувати контроль за експлуатацією технічної документації, устаткування, інструментів, матеріалів, комплектуючих виробів, транспортного, навантажувально-розвантажувального обладнання та підготовку нової продукції до виробництва.

4. Забезпечувати щоденний оперативний облік виробничого процесу, виконувати щоденні завдання з відпуску готової продукції за кількістю та

найменуванням продукції, контролювати стан та цілісність незавершеного виробництва, дотримуватись встановлених нормативів складу та робочого місця, розумне використання транспортних засобів та своєчасне виконання вантажно-розвантажувальних операцій.

5. Керувати роботою виробничого складу по забезпеченню участі відділу в інвентаризації напівфабрикатів.

6. У поєднанні з вимогами охорони праці організувати та вдосконалювати методи управління виробництвом.

7. Розробити організаційно-технічні заходи щодо безпечного проведення вантажно-розвантажувальних і складських робіт та контролювати їх виконання.

Розглянемо виробничий процес ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод» (рис. 1.2).

Рис. 1.2. Структура виробничого процесу ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод»

Усі основні виробничі операції відбуваються на станції приймання. При надходженні молока на завод в першу чергу перевіряють товаросупровідні документи, стан молоковоза та герметичність люків. Потім лаборанти досліджують молоко, відбирають проби для дослідження. Далі проводили сенсорну оцінку молока. Молоко повинно мати чистий молочний аромат без присмаку і бути від білого до блідо-жовтого кольору. Також перевіряють чистоту, визначають щільність, масову частку жиру та білка, які мають відповідати нормам, встановленим Кабінетом Міністрів України.

Якщо молоко відповідає всім вимогам, воно потрапляє на апаратну ділянку, де за допомогою насоса пропускається через лічильник. Лічильники контролюють кількість надходження молока на завод. Потім молоко проходить через фільтр в охолоджувач, де охолоджується до температури 4...6 С, запобігаючи таким чином подальшому розмноженню бактерій. Охоложене молоко надходить на проміжне

зберігання в спеціальні контейнери, які добре підтримують молоко при заданій температурі. Після бронювання молоко буде подано на відповідну станцію в необхідній кількості.

Основними виробничими галузями переробки молока є: Виробництво сирів, Виробництво масла та цільномолочних продуктів, Виробництво плавлених сирів, Виробництво лактози.

Площа виробництва сиру ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод» є найбільшою.

Процес виготовлення сиру включає наступні етапи: приготування молока, сквашування, відділення сироватки, пресування, витримку та витримку.

Приготування молока включає пастеризацію молока. Знежирене молоко використовується для виготовлення деяких видів сиру.

Згортання – у молоко додають дріжджі, щоб воно почало згортатися. Дріжджі можуть бути молочнокислими або сичужними.

Відділення сироватки - сирна маса нагрівається, щоб прискорити процес. На цьому ж етапі додаються спеції та інші інгредієнти, які визначають індивідуальний смак.

Мета пресування - з'єднати сирні зерна в одне ціле і віджати залишки сироватки. Багато порід пропускають цей етап, або обмежуються самотисканням — стисканням під дією власної ваги.

Потім посолити. Сир можна солити або занурювати в розсіл.

Для дозрівання сир надходить на ділянку пакування та дозрівання сиру, де він дозріває. У цей час за нею будуть дбайливо доглядати і іноді прати. Також на цьому етапі його можна коптити, посипати спеціями тощо. Смак сиру залежить від температури та вологості, при яких він дозріває.

Основні види діяльності з виробництва масла та цільномолочної продукції:

1. Візьміть молоко.
2. Відокремити незбиране молоко для отримання вершків.
3. Вершки нормалізовані по жирності. виправлення недоліків - видалення присмаків і запахів (промивання, дезодорація).

4. Пастеризація вершків. Без впливу 85 °С.

5. Низькотемпературне приготування вершків (фізичне дозрівання). Відразу після пастеризації вершки швидко охолоджують до 4-6 °С і витримують 7-15 годин.

6. Світло-кремовий. Для отримання олії використовується маслоробний завод, на якому вершки збиваються, частинки олії промиваються, додається сіль, а потім олія проходить механічну обробку. Вершки перед відправкою в маслоробу проціджують. Маслодозатор заповнюється вершками на 50% від загального геометричного об'єму ємності. У процесі збивання відбувається агломерація жирових кульок. Збивання закінчують, коли отримують частинки олії (розміром 3-5 мм) і маслянку.

7. Промивання олії та зерна. Промивання частинок олії покращує їх стабільність при зберіганні. Під час промивання видаляються залишки пахти, які служать живильним середовищем для мікроорганізмів. Крім того, мийка дозволяє регулювати масову частку вологи в готовому продукті. Вода для полоскання повинна бути питною. Після того, як маслянки стекли, влити в маслянки холодну воду. Промивання проводили двічі.

8. Посол вершкового масла. Додавання в олію солі підвищує стійкість олії при зберіганні. Вміст солі 0,8-1,2%. До крупинок олії додати суху сіль.

9. Механічна обробка масла. Метою цього є поєднання відокремлених зерен у шар олії, який має однорідну консистенцію та бажаний вміст вологи.

10. Упаковка товару. Помістити в гофроящик, пергамент або фольгу.

Після проходження різних етапів виробництва виріб надходить на склад готової продукції.

ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод» постійно вдосконалює існуючу технологію виробництва та освоює новітні технології, збільшує асортимент продукції та розширює ринок збуту.

2.2. Структура бухгалтерії ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод» та форма організації обліку

Бухгалтерія - це структурний підрозділ суб'єкта господарювання, який призначений для ведення бухгалтерського обліку. Бухгалтерський облік надає зацікавленим користувачам, насамперед керівникам, повну та неупереджену інформацію про фінансовий стан, результати діяльності та кошти підприємства.

Основними функціями бухгалтерії ПАТ «Новгород-Сіверський сирзавод» є:

- безперервний облік на підприємстві;
- організовувати бухгалтерський облік відповідно до законодавства та установчих документів, забезпечуючи дотримання встановлених принципів єдиного ведення бухгалтерського обліку;
- дотримуватись правил документообігу та технології обробки облікової інформації;
- контроль за дотриманням порядку оформлення основних документів, систематизувати узагальнення та аналіз інформації, що міститься в основних документах бухгалтерського обліку в обліковому реєстрі, шляхом їх подвійного запису на взаємопов'язаних рахунках бухгалтерського обліку під час складання бухгалтерського обліку;
- забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності, проведення інвентаризації активів та зобов'язань, під час якої перевіряється та обліковується наявність, стан та оцінка активів та зобов'язань;
- забезпечувати складання та подання фінансової, податкової, статистичної та інших форм звітності за даними бухгалтерського обліку в установлені законодавством строки;
- Контролювати своєчасну сплату податків і зборів у встановленому розмірі.

Склад бухгалтерії ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод» наведено на рисунку (рисунок 1.3).

Рис 1.3. Структура бухгалтерії ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод»

З рисунка бачимо, що в бухгалтерії ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод» працювало вісім бухгалтерів. Головний бухгалтер. У разі відсутності головного бухгалтера його обов'язки виконує заступник головного бухгалтера.

До головного бухгалтера входять:

- заступник головного бухгалтера,
- бухгалтерський касир,
- бухгалтер з розрахунку заробітної плати;
- бухгалтер з ПДВ;
- бухгалтер, який веде облік і розрахунку закупленого молока;
- бухгалтер відділу закупівель сировини,
- облік автоколони.

Посадові обов'язки головного бухгалтера, заступника головного бухгалтера, бухгалтерського касира, бухгалтера з оплати праці, бухгалтера з податку на додану вартість, бухгалтера із закупівлі молока, бухгалтера відділу закупівлі сировини, бухгалтера автопарку дивіться у додатку.

Розглянемо завдання та обов'язки кожного бухгалтера ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод».

головний бухгалтер:

1. Забезпечувати ведення бухгалтерського обліку з дотриманням принципів єдиної методики, встановлених Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», з урахуванням специфіки господарської діяльності та техніки обробки облікових даних.

2. Організувати бухгалтерську службу та контролювати відображення всіх господарських операцій у бухгалтерських книгах.

3. Підрозділи, відділи та працівники зобов'язані суворо дотримуватись порядку оформлення та подання основних документів.

4. Вживати всіх необхідних заходів для запобігання несанкціонованому та несвідомому виправленню записів у первинних документах та реєстрах бухгалтерського обліку та зберігати оброблені документи, реєстри та звітність у встановлений термін.

5. Забезпечити складання фінансової звітності підприємства за даними бухгалтерського обліку, підписання та надання користувачам у встановлені терміни.

6. Вжити заходів для надання повної, правдивої та правдивої інформації про фінансовий стан компанії, результати діяльності та рух грошових коштів.

7. Брати участь у складанні та поданні до вищих органів інших видів періодичної звітності за підписом головного бухгалтера згідно з положеннями, затвердженими формами та інструкціями.

8. Домовитися з керівником підприємства щодо забезпечення сплати податків і зборів, передбачених законодавством, та розрахуватися з іншими кредиторами за договірними зобов'язаннями.

9. Контролювати касові операції та раціонально та ефективно використовувати матеріальні, трудові та фінансові ресурси.

10. Брати участь в інвентаризації підприємства, розглядати матеріали, пов'язані з нестачею, відшкодовувати збитки, завдані нестачею, розкраданням і псуванням матеріальних цінностей підприємства.

11. Організувати підготовку пропозиції керівника підприємства:

- визначати облікову політику підприємства, змінювати обрану облікову політику, вибирати форму бухгалтерського обліку з урахуванням діяльності підприємства та технології обробки облікових даних;

- розробка систем і форм внутрішнього обліку та правил документообігу, додаткової системи обліку та аналізу реєстрів бухгалтерського обліку, звітності та контролю за господарською діяльністю;

- визначити права працівників на підпис основних та зведених облікових документів;

- обрати оптимальну структуру та чисельність працівників бухгалтерського обслуговування, підвищити професіоналізм бухгалтерів та забезпечити їх довідковими матеріалами;

- удосконалення систем управлінської інформаційної підтримки та способу передачі обробленої інформації керівникам;

- забезпечення збереження власності, раціонального та ефективного використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, залучення та повернення кредитів.

12. Керувати працівниками бухгалтерії підприємства та розподіляти між ними завдання та обов'язки.

13. Інформувати працівників про нормативно-методичні документи та інформаційні матеріали, що стосуються їх діяльності, а також про зміни в чинному законодавстві.

14. Дотримуватись вимог національних стандартів бухгалтерського обліку та податкового законодавства України.

15. Дотримуватися правил внутрішнього розпорядку.

16. Виконувати накази, розпорядження та розпорядження підприємства з питань його діяльності.

17. Виконувати вимоги відповідних документів чинної системи управління якістю та безпекою.

18. Виконувати обов'язки, передбачені системою управління охороною праці.
Головний бухгалтер підпорядковується безпосередньо генеральному директору.

Готує головний бухгалтер: Звіти до статистичного управління, фінансового управління; баланс підприємства, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів, звіт про власний капітал, примітки.

Заступник головного бухгалтера:

Заступник головного бухгалтера:

1. Вести облік допоміжних матеріалів на складі та стежити за залишком на складі.

2. Самостійно та в повному обсязі обліковувати необоротні активи, запаси, кошти, розрахункові та інші активи, власний капітал і зобов'язання, доходи і витрати відповідно до єдиних стандартів бухгалтерського обліку підприємства з урахуванням особливостей діяльності підприємства та даних. технологія обробки.

3. Забезпечувати повне та правдиве відображення в бухгалтерському обліку працівників інформації, що міститься в первинних облікових документах.

4. За згодою керівника підприємства та відповідального за бухгалтерію подати документи до установи банку, перерахувати кошти за встановленими податками і платежами та провести розрахунок з іншими кредиторами відповідно до доповірних зобов'язань.

5. Брати участь в інвентаризації активів та зобов'язань підприємства, складати відповідні матеріали, такі як нестача активів підприємства, розкрадання активів, відшкодування збитків тощо та підрозділи підприємства.

6. Готувати дані для включення до фінансової звітності, складати індивідуальні форми, інші форми періодичної звітності на основі даних бухгалтерського обліку.

7. Забезпечити готовність оброблених документів, реєстрів і звітів до зберігання в обумовлені терміни.

8. Підготувати декларації з ПДВ.

9. Скласти розрахунок розміру дотацій сільськогосподарським товаровиробникам для молокопереробних підприємств та звіт про зміни позабюджетних фондів переробних підприємств.

10. Під керівництвом керівництва брати участь в інвентаризаційній роботі підприємства. Розробляються законопроекти, які подаються на розгляд Головного бухгалтера.

11. Постійно ознайомлюватися та вивчати нові нормативно-методичні та довідкові документи з питань організації та бухгалтерського обліку.

12. Виконувати окремі службові доручення свого безпосереднього керівника.

13. Стежити за зберіганням основних та бухгалтерських документів, оформляти їх у порядку, визначеному для передачі до архіву.

14. Дотримуватися правил внутрішнього розпорядку.

15. Під час відсутності головного бухгалтера безпосередньо виконувати службові обов'язки.

16. Виконуйте вказівки безпосереднього веб-майстра.

17. Дотримання правил внутрішнього розпорядку.

18. Виконувати накази, розпорядження та розпорядження підприємства з питань його діяльності.

Підготовка заступника головного бухгалтера: приймання-передачі (внутрішнього руху) основних засобів ф. № ОЗ-1, акт на списання основних засобів ф. № ОЗ-3, інвентарний список основних засобів ф. № ОЗ-11 Картка групового обліку Ф. № ОЗ-9 Інвентарна картка основних засобів Ф. № ОЗ-6, інвентарна картка інструкція ф. № ОЗ-10 Відомості про амортизацію основних засобів Ф. № ОЗ-12, Інформація 4.1 та 4.2. Вести облік за рахунками 10, 11, 13, 14, 18, 83.

Бухгалтер-касир:

1. Здійснює операції з приймання, обліку, видачі та зберігання готівки та забезпечує дотримання правил її збереження.

2. На підставі затверджених головним бухгалтером розрахункових відомостей здійснити стягнення коштів в установах і банках за оформленими платіжними документами за отримане від особистих селянських господарств молоко та компенсаційні виплати, виплату робітникам і службовцям заробітної плати, премій, оплату відряджень та інших витрат.

3. Вести касову книгу за прибутково-видатковими документами, перевірити фактичну наявну суму готівки в балансі, скласти касову відомість.

4. Виконувати вказівки свого безпосереднього керівника.

5. Дотримуватися правил внутрішнього розпорядку.

6. Під керівництвом керівництва брати участь в інвентаризації підприємства, складати проекти документів і подавати їх на ознайомлення головному бухгалтеру.

7. Стежити за зберіганням обліково-касових документів, готує їх у встановленому порядку для передачі до архіву.

8. Виконувати окремі службові доручення свого безпосереднього керівника.

9. Дотримуватись національних стандартів бухгалтерського обліку та вимог Пекінського університету.

10. Дотримуватися правил внутрішнього розпорядку.

11. Виконувати накази, розпорядження та розпорядження підприємства з питань його діяльності.

12. Виконувати вимоги відповідних документів чинної системи управління якістю та безпекою.

13. Виконувати обов'язки, передбачені системою управління охороною праці.

Підготовка касира в бухгалтерському обліку: Прибутково-касова відомість (КО-1), Видаткова касова відомість (КО-2), Розрахункова відомість, Журнал реєстрації прибутково-видаткової касової справи (КО-3), Касова книга (КО-4), Квитанція-довіреність постачальника. на вартість ТМЦ, аналітична картка обліку одержаних, касових і фактичних витрат, журнал обліку, відомості 1.1, 1.2, 1.3. Вести облік за рахунками 30, 31, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39.

Облік заробітної плати:

1. Отримувати, аналізувати та контролювати таблиць обліку робочого часу та готуватися до обробки запасів.
2. Отримувати та контролювати правильність оформлення листків тимчасової непрацездатності, листків непрацездатності та інших документів, що підтверджують право працівника на відсутність, готувати до обробки розрахунки та складати необхідну бухгалтерську звітність.
3. Відповідає за облік заробітної плати працівників підприємства, та контроль за витрачанням фонду оплати праці.
4. Реєструвати та класифікувати бухгалтерські операції.
5. Нарахування єдиного внеску, ПДФО та контроль за своєчасним перерахуванням коштів до пенсійних фондів та державного бюджету.
6. Розрахунок аліментів та інших витрат на підставі розпорядчого листа.
7. Підготувати відомості про виплату заробітної плати працівникам підприємства.
8. Здійснювати контроль за дотриманням касової дисципліни та розраховуватися з відповідальними особами.
9. Підготуйте дані для складання балансу та зведеного звіту про капітальні доходи та витрати.
10. Брати участь у розробці та впровадженні раціональних планово-облікових документів, прогресивних форм і методів обліку на основі сучасних обчислювальних та інформаційних технологій.
11. Надавати методичну допомогу працівникам корпоративного сектору з питань бухгалтерського обліку, контролінгу, звітності та економічного аналізу.
12. Систематично підвищувати свою кваліфікацію на бухгалтерських курсах і семінарах.
13. Складати та подавати звітність до Пенсійного фонду, Фонду соціального страхування, Фонду по безробіттю, Фонду від нещасних випадків за формою 1-ДФ, Звіту з податку на комунальні послуги.
14. Брати участь в інвентаризації, складати та подавати рахунки головному бухгалтеру.

15. Оформити довідку про заробітну плату працівника.

16. За розпорядженням головного бухгалтера перевірити та прийняти правильність оформлення звітності про виробництво, зберігання та реалізацію готової продукції (згідно з положеннями та наказами підприємства).

17. Здійснювати контроль за збереженням бухгалтерської документації та готувати її до передачі в установленому порядку.

Оформлення обліку заробітної плати: таблиць обліку використання робочого часу (ф.№П-5авт), накази про прийняття на роботу, нараховані премії, відпустки, надбавки тощо, розрахунково-платіжні відомості, розрахункові листи. Вести облік за рахунками 47, 65, 66, 81, 82.

Бухгалтер з розрахунку ПДВ:

Облік розрахунку ПДВ:

1. Вести облік допоміжних матеріалів на складі та стежити за залишком на складі.

2. Самостійно та в повному обсязі обліковувати необоротні активи, запаси, кошти, розрахункові та інші активи, власний капітал і зобов'язання, доходи і витрати відповідно до єдиних стандартів бухгалтерського обліку підприємства з урахуванням особливостей діяльності підприємства та даних. технологія обробки.

3. Забезпечувати повне та правдиве відображення в бухгалтерському обліку працівників інформації, що міститься в первинних облікових документах.

4. За згодою керівника підприємства та відповідального за бухгалтерію подати документи до установи банку, перерахувати кошти за встановленими податками і платежами та провести розрахунок з іншими кредиторами відповідно до доповірних зобов'язань.

5. Брати участь в інвентаризації активів та зобов'язань підприємства, складати відповідні матеріали, такі як нестача активів підприємства, розкрадання активів, відшкодування збитків тощо та підрозділи підприємства.

6. Готувати дані для включення до фінансової звітності, складати індивідуальні форми, інші форми періодичної звітності на основі даних бухгалтерського обліку.

7. Забезпечити готовність оброблених документів, реєстрів та звітів до зберігання у встановлені терміни.

8. Підготувати декларації з ПДВ.

9. Скласти розрахунок розміру дотацій сільськогосподарським товаровиробникам для молокопереробних підприємств та звіт про зміни позабюджетних фондів переробних підприємств.

10. Під керівництвом керівництва брати участь в інвентаризаційній роботі підприємства. Проекти законопроектів розробляються та подаються на розгляд головному бухгалтеру.

11. Постійно ознайомлюватися та вивчати нові нормативно-методичні та довідкові документи з питань організації та бухгалтерського обліку.

12. Виконувати окремі службові доручення свого безпосереднього керівника.

13. Стежити за зберіганням основних та бухгалтерських документів, оформляти їх у порядку, визначеному для передачі до архіву.

14. Дотримуватися правил внутрішнього розпорядку.

15. Під час відсутності головного бухгалтера безпосередньо виконувати службові обов'язки.

16. Виконуйте вказівки безпосереднього веб-майстра.

17. Дотримання правил внутрішнього розпорядку.

18. Виконувати накази, розпорядження та розпорядження підприємства з питань його діяльності.

19. Виконувати вимоги відповідних документів чинної системи управління якістю та безпекою.

Бухгалтер з ПДВ складає: податкові накладні, рахунки-фактури, транспортні накладні, рахунки-фактури, податкові розрахунки, договори з постачальниками та підрядниками, звірка дебіторської заборгованості, звірка кредиторської заборгованості, податкові декларації. Ведення обліку по рахунку 64.

Облік закупівлі молока та облік розрахунків:

1. Забезпечувати повне та правдиве відображення в бухгалтерських книгах відомостей, що містяться в основних документах, що підлягають обліку.

2. У програмі «Парус» перевірити правильність внесених даних у молочну накладну, отриману приймальним магазином від водія.

4. Проконтролювати правильність введення даних за літрами, кілограмами, жиром, білком, кислотністю, густиною, наявністю сухих речовин, сортом молока. Контролювати правильність обраного способу розрахунку ціни на молоко.

5. Провести звірку з постачальниками молока (щоквартально підписувати звірку).

6. Взяти з сільського комітету плату (згідно укладеного договору) за приймання молока.

7. Щомісяця до 15, 30 (31) числа сформувати акт розрахунку з КП та населенням, в якому вказати кількість молока, дотацію, для організації прийому молока.

9. Виставлення рахунків, актів виконаних робіт, податкових накладних за послуги, роботи, надані постачальниками молока.

10. Під керівництвом керівництва брати участь в інвентаризаційній роботі підприємства. Проекти законопроектів розробляються та подаються на розгляд головному бухгалтеру.

11. Постійно ознайомлюватися та вивчати нові нормативно-методичні та довідкові документи з питань організації та бухгалтерського обліку.

12. Виконувати окремі службові доручення свого безпосереднього керівника.

13. Стежити за зберіганням основних та бухгалтерських документів, оформляти їх у порядку, визначеному для передачі до архіву.

14. Дотримуватися правил внутрішнього розпорядку.

15. Дотримуватися національних стандартів бухгалтерського обліку та вимог Пекінського університету.

16. Дотримуватися правил внутрішнього розпорядку.

17. Виконувати накази, розпорядження та розпорядження підприємства з питань його діяльності.

18. Виконувати вимоги відповідних документів чинної системи управління якістю та безпекою.

Бухгалтер відділу заготівлі сировини:

1. Провести звірку молока з постачальниками, скласти приймально-розрахункову відомість обліку фонду здаченого молока, скласти розрахунок і виплату компенсації за молоко, отримане від сільськогосподарських особистих селянських господарств.
2. Документ, що підтверджує отримання фізичною особою доходу від податкового агента.
3. Зібрати кошти в касі для оплати закупівлі молока.
4. Скласти авансовий звіт про видачу коштів молокоодержувачам.
5. Дотримуватися вимог і норм охорони праці.
6. Дотримуватися правил внутрішнього розпорядку.
7. Виконувати вказівки свого безпосереднього керівника.
8. Зберіть банківські реквізити та свідоцтво платника ПДВ від ТОВ та ферми.
9. Стежити за кількістю молока та якістю білка.
10. Підготуйте таблицю за кількістю сировини, отриманої з господарства, для подальшого розрахунку ціни на наступний місяць.
11. Під керівництвом керівництва брати участь в інвентаризаційній роботі підприємства. Проекти законопроектів складаються та подаються на розгляд головного бухгалтера.
12. Здійснює контроль за зберіганням основних документів та документів бухгалтерського обліку, готує їх у встановленому порядку для передачі до архіву.
13. Постійно знайомитися та досліджувати нові нормативні методики та довідкові документи з питань організації та бухгалтерського обліку.
14. Виконувати одноосібні посадові доручення свого безпосереднього керівника.
15. Дотримуватися національних стандартів бухгалтерського обліку та вимог Пекінського університету.
16. Дотримуватися правил внутрішнього розпорядку.
17. Виконувати накази, розпорядження та розпорядження підприємства щодо його діяльності

18. Виконувати вимоги відповідних документів чинної системи управління якістю та безпекою.

19. Виконувати обов'язки, передбачені системою управління охороною праці.

Бухгалтер відділу заготівлі сировини складає бланк приймання матеріалів, бланк звірення, картку складського обліку, накладну внутрішнього руху матеріалів, лімітно-касову картку, товарно-транспортну накладну. Вести облік за рахунками 20, 80.

Облік автопарку:

1. Відповідно до затвердженої на підприємстві бухгалтерської звітності самостійно та в повному обсязі оприбуткувати паливно-мастильні матеріали, запасні частини, доходи та витрати.

2. Забезпечувати повне і правдиве відображення в бухгалтерському обліку інформації, що міститься в основних документах, що підлягають обліку.

3. Розрахунок вартості проекту, паливні послуги, виставлення рахунків, актів виконаних робіт, рахунків та податкових накладних.

4. Вести облік подорожніх листів водіїв автопарку.

5. Зробити оприбуткування запасних частин, матеріалів і ПММ.

6. Списати (згідно специфікації) запчастини, матеріали по одній деталі на автомобіль.

7. Стежити за правильністю формування штатного розкладу автопарку.

8. Розрахуйте витрати на доставку та купівлю.

9. Підготувати та подати до ДПІ та звіти про відвантаження.

10. Брати участь в інвентаризації, складати законопроекти та подавати їх головному бухгалтеру.

11. Постійно ознайомлюватися та вивчати нормативні методики та довідкові документи з організаційних та бухгалтерських питань, давати рекомендації для впровадження на підприємстві.

12. Виконувати окремі службові доручення свого безпосереднього керівника.

13. За розпорядженням головного бухгалтера приймати та перевіряти правильність оформлення звітності про виробництво, зберігання та реалізацію готової продукції (відповідно до норм і правил, встановлених підприємством).

14. Здійснює контроль за зберіганням облікових документів, оформляє їх у встановленому порядку для передачі до архіву.

15. Дотримуватися національних стандартів бухгалтерського обліку та вимог Пекінського університету.

16. Дотримуватися правил внутрішнього розпорядку.

17. Виконувати накази, розпорядження та розпорядження підприємства з питань його діяльності.

18. Виконувати вимоги відповідних документів чинної системи управління якістю та безпекою.

19. Виконувати обов'язки, передбачені системою управління охороною праці.

Підготовка до обліку автопарку: Дії зі списання автотранспорту ф. No O3-4, Накладна, Приймальна накладна матеріальних цінностей, Вантажно-відвантажувальна накладна, Маршрутний лист. Вести облік на рахунках 10, 13.

2.2. Аналіз виробничо-господарської діяльності ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод» за 2020-2021 роки

Розглядаючи діяльність ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод», необхідно проаналізувати техніко-економічні показники, щоб зрозуміти реальний стан розвитку підприємства та його подальші перспективи.

Для аналізу діяльності ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод» за 2020-2021 роки будемо використовувати річну фінансову звітність підприємства: ф. 1 «Баланс (звіт про фінансовий стан)», ф. 2 «Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід)», ф. 3 «Звіт про рух грошових коштів», ф. 4 «Звіт про власний капітал», ф. 5 «Примітки до річної фінансової звітності».

Результати аналізу наведемо у вигляді таблиці (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Техніко-економічні показники роботи ПрАТ «Новгород-Сіверський
сирзавод» за 2020-2021 роки

№	Показник	Роки		Абсолютне відхилення, тис. грн.(+/-)	Темп зміни, %
		2020	2021		
1	2	4	5	6	7
1	Випуск продукції в діючих цінах реалізації, тис. грн.	528 100	604 255	76 155	114,42
2	Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн.	477 017	562 299	85 282	117,88
3	Чисельність промислово-виробничого персоналу, чол.	320	303	-17	94,69
4	Фонд оплати праці промислово-виробничого персоналу, тис. грн.	43 837	47 267	3 430	107,82
5	Виробіток на одного працівника ПВП, тис. грн./чол.	1 650	1 994	344	120,84
6	Середньорічна оплата праці, тис. грн./особу	137	156	19	113,87
7	Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.	102 490	240 569	138 079	234,72
8	Віддача основних засобів, грн./грн.	5,15	2,51	-2,64	48,75
9	Середньорічні залишки обігових коштів, тис. грн.	168 669	211 788	43 119	125,56
10	Коефіцієнт оборотності обігових коштів	3,13	2,85	-0,28	91,13
11	Середньорічна вартість активів, тис. грн.	291 989	476 359	184 370	163,14
12	Власний капітал, тис. грн.	109 610	240 794	131 184	219,68
13	Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	395 284	483 340	88 056	122,28
14	Витрати на 1 грн. реалізованої продукції, коп.	82,87	85,96	3,09	103,73
15	Матеріальні витрати, тис. грн.	386 850	474 377	87 527	122,63
16	Матеріаловіддача, грн./грн.	1,37	1,27	-0,09	93,31
17	Операційні витрати, грн.	7 175	10 310	3 135	143,69
18	Валовий прибуток (збиток), тис. грн.	81 733	78 959	-2 774	96,61
19	Прибуток (збиток) операційної діяльності, тис. грн.	23 373	10 683	-12 690	45,71
20	Чистий прибуток, тис. грн.	15 198	5 824	-9 374	38,32
21	Рентабельність операційної діяльності, %	3,26	1,04	-2,22	-
22	Рентабельність власного капіталу, %	13,87	2,42	-11,45	-
23	Рентабельність загальна (активів), %	5,20	1,22	-3,98	-

На основі даних звітності ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод» за 2020-2021 роки таблиці розраховано основні техніко-економічні показники ефективності господарської діяльності.

За даними бачимо, що виробництво продукції в діючих цінах у 2021 році склало 604 255 тис. грн., тобто у звітному році випуск продукції у діючих цінах зріс на 14,42% порівняно з 2020 роком. Обсяг виробництва зріс, в результаті чого чистий дохід від реалізації продукції збільшився на 17,88%.

У 2021 році порівняно з 2020 роком зменшилась чисельність працівників на ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод» на 17 осіб та підвищення розміру. Збільшення мінімальної заробітної плати призвело до зростання фонду оплати праці на 7,82% у 2021 році призвело до зростання середньорічної заробітної плати на 19 тис. грн. або на 13,87%.

Середньорічна вартість основних засобів зменшилась в 2,64 раз. Спостерігалось зниження ефективності використання основних засобів, що свідчило про зменшення кількості виробленої продукції на одну гривню основних засобів.

Операційні витрати зросли на 3 135 тис. грн. або 43,69%, а прибуток від операційної діяльності зменшився на 12 690 тис. грн. Відповідно рентабельність операційної діяльності зменшилась на 2,22%. Рентабельність власного капіталу знизився на 11,45%. Рентабельність загальних активів зменшилась на 3,98%.

2.3. Методологічні основи економічного аналізу капітальних інвестицій ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод»

На рішення щодо залучення капітальних інвестицій для здійснення проектів на підприємствах впливає комплекс факторів:

1. Економічні – до яких відносять: наявність інвестиційних ресурсів; ефективність; наявність кадрів необхідної кваліфікації; наявність досвіду розробки проектів; позитивний досвід реалізації подібних проектів; наявність необхідного обладнання.

2. Соціальноекономічні – до яких відносять: демографічну ситуацію в регіоні; наявність трудових ресурсів; розвиненість науково-технічного потенціалу в регіоні.

3. Інституційні – до яких відносять:

- законодавчу базу;
- підтримку державних органів; політичну ситуацію;
- нормативно-методичну базу проекту, що реалізується;
- інфраструктурні проекти.

До найважливіших факторів можна віднести наступні:

- наявність інвестиційних ресурсів, необхідних для здійснення проекту;
- ефективність запропонованого проекту, що розраховується як співвідношення між ефектом, досягнутим в ході реалізації проекту, і рівнем витрат, необхідних для його здійснення;
- тривалість життєвого циклу проекту – час, необхідний для реалізації проекту від початку його розробки до отримання планованих результатів.

За об'єктами вкладення інвестиції поділяють на реальні та фінансові (рис. 2.1).

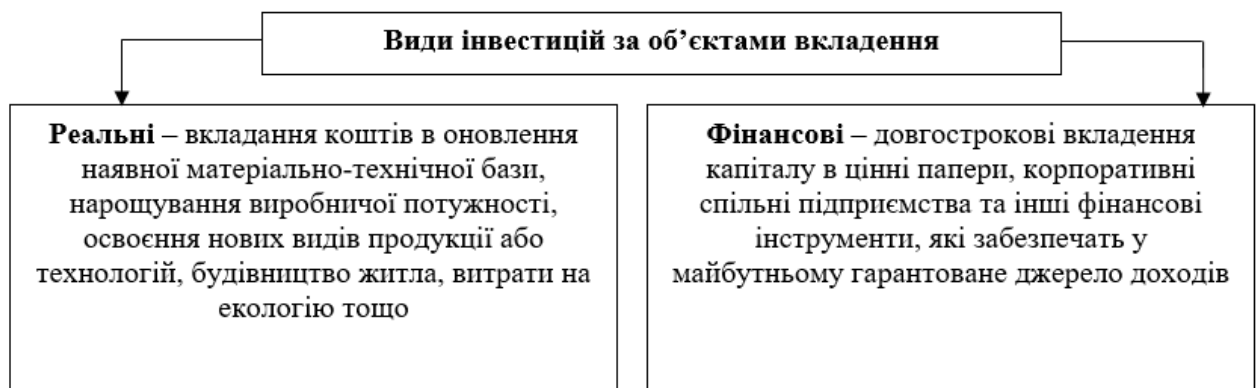

Рис. 2.1. Види інвестицій підприємства за об'єктами їх вкладення

На практиці інвестиції компанії дуже важливі для її майбутнього статусу. За допомогою інвестицій можна здійснювати розширене відтворення основних

фондів (виробничих і невиробничих), зміцнення матеріально-технологічної бази підприємства. Ці заходи дають можливість підприємствам у майбутньому збільшити обсяги виробництва і реалізації продукції та прибуток продукції, покращити існуючі умови праці працівників підприємства.

Масштаби та ефективність інвестицій впливають на основні показники, такі як собівартість, сортова лінійка, якість і привабливість продукції, конкурентоспроможність.

Завданнями аналізу вартості капітального будівництва є:

1. Загальна оцінка інвестиційних потреб.
2. Спрямування інвестицій та вибір проектів будівництва.
3. Аналіз ризиків капітального будівництва.
4. Оцінка динаміки та обсягу реалізації програми із залученням інвестицій (будівельно-монтажні роботи).
5. Знайти резерви, збільшити обсяг інвестицій і підвищити ефективність інвестицій.

Основним об'єктом аналізу є обсяг інвестицій та їх структура.

Основні джерела інформації для аналізу вартості капітального будівництва наведені в таблиці 2.2.

Власне, аналіз обсягу інвестиційної діяльності слід починати з вивчення загальних показників – обсягу валових інвестицій та обсягу чистих інвестицій.

Загальні інвестиції — сума всіх інвестицій, здійснених за звітний період. Чисті інвестиції - це загальні інвестиції мінус амортизація за звітний період.

Якщо на момент розрахунку величина чистих інвестицій додатна і становить значну частку від загальної суми інвестицій, це свідчить про збільшення економічного потенціалу підприємства, яке приносить більшу частину прибутку в інвестиційний процес.

Якщо сума чистих інвестицій від'ємна, то це свідчить про те, що виробничий потенціал підприємства зменшується не тільки для «проїдання» власного прибутку, а й для зменшення частини його амортизаційного фонду.

Джерела інформації для аналізу капітальних витрат

№ з/п	Група	Джерела інформації
1	2	3
1	Первинні документи	Акт приймання виконаних будівельних робіт (КБ-2), Довідка про вартість виконаних будівельних робіт та витрат (КБ-3), Акт прийманні-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів (ОЗ-1), Акт приймання-здачі відремонтованих, реконструйованих та модернізованих об'єктів (ОЗ-2), Акт списання основних засобів (ОЗ-3), Акт про установку, пуск та демонтаж будівельних машин (ОЗ-5), податкова накладна, вантажно-митна декларація, транспортні накладні (залізнична накладна, авіанакладна, коносамент, товарно-транспортна накладна, пакувальні листи), рахунки-фактури, інвойси, картки складського обліку, приймально-здавальні накладні, лімітно-забірні картки, акти проведення інвентаризації активів підприємства, виписки банку, прибутковий та видатковий касові ордери, касова книга, авансові звіти, платіжні відомості, особові картки робітників тощо.
2	Облікові реєстри	Журнали №3, 4, 5, 5А. Відомості 3.1-3.6, 4.1, 4.2, 5.1
3	Дані рахунків бухгалтерії	Рахунки 1, 2, 3 та 9 класів
4	Фінансова звітність	Ф. № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)», ф. 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)», ф. № 3 «Звіт про рух грошових коштів», ф. № 5 «Примітки до річної фінансової звітності»
5	Статистична звітність	Ф. №2-КБ «Звіт про будівництво будівель та споруд», ф. №2-буд (квартальна) «Звіт про прийнятий в експлуатацію закінчений будівництвом об'єкт», ф. №1-КБ (місячна) «Звіт про виконання будівельних робіт», ф. №2-інвестиції «Звіт про капітальні інвестиції», ф. №2-Б «Звіт про випуск, реалізацію та обіг цінних паперів», ф. №1-буд «Інформація про одержання дозволу на виконання будівельних робіт», ф. №2-КБ (потужності) «Звіт про введення в дію основних засобів, будівель, споруд та потужностей», ф. №2-інвестиції (річна) «Звіт про капітальні інвестиції, вибуття й амортизацію активів», ф. №10-ЗЕЗ «Звіт підприємства (організації) про інвестиції в Україну», ф. №1-підприємництво «Структурне обстеження підприємства», ф. №1-послуги «Звіт про обсяги реалізованих послуг», ф. №1-ПВ «Звіт із праці».
6	Інші джерела	Проектно-кошторисна документація, планові та звітні дані капітального будівництва, сітьові та календарні графіки виконання робіт за відповідними об'єктами, матеріали аудиторських перевірок, результати попередніх аналітичних досліджень.

Якщо сума чистих інвестицій дорівнює нулю, це вказує на те, що бізнес інвестує лише за рахунок амортизації, що бізнес не розвивається економічно та не створює основи для подальших прибутків.

У процесі аналізу вартості капітального будівництва необхідно вивчати динаміку інвестицій, але при цьому необхідно враховувати індекс зростання цін. Одночасно з аналізом абсолютних показників необхідно аналізувати і відносні показники, наприклад, розмір загальних і чистих інвестицій на одного працівника, коефіцієнти оновлення основних фондів тощо. Також рекомендується порівнювати реальний обсяг інвестицій з наявними інвестиційними ресурсами підприємства, що в свою чергу дозволяє судити про достатність фінансування інвестиційного процесу.

Проведемо аналіз капітального будівництва ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод» за 2020-2021 роки. Практичний аналіз виконання плану інвестицій на ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод» за 2021 рік проведено у таблиці 2.3.

Таблиця 2.3

Аналізу структури та виконання плану інвестицій на ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод» за 2021 рік

Вид інвестицій	Обсяг інвестицій				Відхилення від плану		Темп росту, %
	За планом 2021 року		Фактично 2021 року		Абсолютне тис. грн.	У пун. структ.	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Будівельно-монтажні роботи	20 771	100,00	23 995	100	3 224	-	115,52
У тому числу:							
а) цеху	11 661	56,14	13 538	56,42	1877	0,28	116,10
б) складу	6 250	30,09	7 550	31,46	1300	1,37	120,80
в) гаража	1 330	6,40	1 405	5,86	75	-0,55	105,64
г) інших об'єктів	1 530	7,37	1 502	6,26	-28	-1,11	98,17

З даних таблиці 2.3 видно, що загальне планування проекту будівництва ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод» завершено на 100%, але деякі об'єкти ще не завершені. Так, наприклад, планове виконання будівельно-монтажних робіт у

2021 році складає 23 995 тис. грн. Найбільшу частку будівельно-монтажних робіт становило будівництво корпоративних складів (цехів) — 56,42% або 13 538 тис. грн. всіх робіт, складу — 31,46 %. План будівництва цеху виконано не повністю через відсутність деяких проектно-кошторисних документів, складу та гаража через відсутність коштів на будівництво.

Якщо тривалість подовжується, то це призведе до збільшення кількості. Таке зростання вважається нерозумним і неефективним використанням вкладеного капіталу. Тому важливо точно знати, що змінилося в заборгованості за звітний період. Виконання такого аналізу передбачає порівняння фактичного відставання із запланованими обсягами та обсягами на початок року, а потім вивчення причин, якщо такі є, відхилень від плану. Таблицю аналізу виконання плану будівельно-монтажного проекту див. у таблиці 2.4.

В таблиці 2.4 проведемо аналіз виконання плану будівельно-монтажних робіт на ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод» за 2021 рік.

Таблиця 2.4

Аналіз виконання плану будівельно-монтажних робіт ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод» за 2021 рік (умовний приклад)

Об'єкт будівництва	Повна вартість	Незавершене будівництво на початок року	Обсяг будівельних робіт у звітному році		Введення		Незавершене будівництво на	
					в дію об'єктів		кінець року	
			план	факт	план	факт	план	факт
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Цех	7 521	542	746	619	811	802	477	359
2. Склад	5 720	601	1 750	1 654	619	619	1 732	1 636
3. Гараж	4 240	411	956	1 011	-	-	1 367	1 422
4. Інші	1 367	309	892	965	-	-	1 201	1 274
5. Усього	18 850	1 863	4 344	4 249	1 430	1 421	4 777	4 691

Як видно з таблиці 2.4 на ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод» у 2021 році виконання плану будівельно-монтажних робіт перевиконано 86 тис. (4777-4691) або 1,8% будівельно-монтажних робіт. Крім того, відповідно плану будівництва та введення в експлуатацію фактичні витрати перевищили планові по всіх статтях. Так, у 2021 році, а залишки виконаних робіт на кінець 2021 року по цеху становили 118 тис. грн., по складу – 96 тис. грн., по гаражу – 55 тис. грн. Причина такого перевиконання плану – на досліджуваному підприємстві відсутнє достатнє забезпечення фінансовими ресурсами для будівництва.

Правила визначення вартості будівництва ДБН Д.1.1-2000 затверджені у 2000 році Наказом України № 174 Про будівництво, будівельну та житлову політику. Розробити основи відповідних кошторисів і розрахунків з монтажних робіт між суб'єктами господарювання. Для визначення вартості виконання підрядних робіт використовується метод приймання виконаних підрядних робіт (типова форма КБ-2Б). Оскільки цей документ враховує вартість фактично виконаних будівельно-монтажних робіт, його дані рекомендовані для детального аналізу.

Відповідно до ДБН кошторис має такі розділи:

I. Прямі витрати.

II. загальні витрати.

III. Кошти на будівництво та знесення тимчасових споруд.

IV. Додаткові витрати на будівельно-монтажні роботи взимку (влітку).

V. Інші витрати пов'язані з будівництвом.

VI. Орієнтовний прибуток.

VII. кошти на покриття адміністративних витрат.

VIII. коштів для ризику.

IX. Встановлені чинним законодавством податки, збори, обов'язкові платежі не враховують складові вартості будівництва (крім ПДВ).

X. ПДВ.

Рекомендації щодо методичних витрат на будівництво та складу монтажних робіт рекомендовані на основі наступних статей:

- прямі матеріальні витрати;
- прямі витрати на оплату праці;
- експлуатація будівельних машин і механізмів;
- відрахування на соціальні заходи;
- інші прямі витрати;
- загальні витрати.

При цьому методика формування собівартості будівельно-монтажних робіт передбачає, що склад собівартості витрат підприємство (будівельна організація) визначає самостійно, що повністю залежить від деталей виконуваних робіт. Плата на практиці регулюється такою номенклатурою витрат:

- прямі матеріальні витрати;
- витрати на зарплату;
- відрахування на соціальні заходи;
- експлуатація будівельних машин і механізмів, у тому числі:
 - амортизація будівельних машин і механізмів;
 - витрати паливно-мастильних матеріалів;
 - вартість запасних частин і ремонту будівельних машин і механізмів;
 - оренда будівельних машин і механізмів;
- Інші прямі витрати, включаючи:
 - господарські витрати;
 - Витрати на проживання;
 - страхування ризиків;
 - податки;

- інший збір;

•Адміністративні витрати.

В таблиці 2.5 проведемо аналіз вартості будівництва об'єкта капітальних інвестицій на ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод» з умовними даними (табл. 2.5).

Таблиця 2.5

Аналіз витрат на будівництво цеху на ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод» за 2021 рік, тис. грн.

Статті витрат	За даними кошторису	За даними обліку	Відхилення від кошторису		
			Абсолютний приріст, тис. грн.	Темп росту %	
1	2	3	4	5	
1.Матеріальні витрати	474377	482176	7799	101,64	
2.Витрати на оплату праці	47267	47987	720	101,52	
3.Відрахування на соціальні заходи	11061	11261	158	101,81	
4.Експлуатація будівельних машин і механізмів					
За даними кошторису	За даними обліку				
4.1.Експлуатація будівельних машин і механізмів	4.1.Амортизація будівельних машин і механізмів	210	212	2	100,95
4.1.1.В т.ч. витрати ПММ	4.1.1.Витрати ПММ	395	401	6	101,52
4.2.Перебазування будівельно-монтажних організацій	4.2. Витрати на запчастини та ремонт будівельних машин і механізмів	12	39	27	325,00
4.3.Переміщення техніки до місця нічної стоянки	4.3. Оренда будівельних машин і механізмів	123	129	6	104,88

4.4.Перевезення робітників автомобільним транспортом	-	22	25	3	113,64
5.Разом по експлуатації будівельних машин і механізмів		721	698	-23	96,81
6. Інші прямі витрати		9952	10311	359	103,61
6.1.Витрати на відрядження		221	229	8	103,62
6.2.Витрати на проживання працівників		128	132	4	103,13
6.3.Податки		55	59	4	107,27
6.4.Страхування ризиків		11	12	1	109,09
6.5.Інші витрати					
За даними кошторису	За даними обліку				
6.5.1.Кошти на зведення тимчасових будівель і споруд	6.5.1.Витрати на зв'язок	119	127	8	106,72
6.5.2.Додаткові витрати у зимовий (літній) періоди	6.5.2.Витрати на оформлення документів	18	24	6	133,33
6.5.3.Кошти на покриття решти статей загальнопромислових витрат	6.5.3.Інші витрати	32	35	3	109,38
7.Разом інші витрати		543 378	552 433	-51	67
8.Адміністративні витрати		17250	20321	70	182,4
9.Разом витрат		560 628	572 754	12 126	102,16
10.Прибуток		5716	5824	108	101,89
11.Всього виконано будівельно-монтажних робіт		5321	5321	-	100

Як видно з даних таблиці 2.5, показники по закладених статтях суттєво відрізняються від показників бухгалтерського обліку, хоча в підсумку витрати однакові за обсягом виконаних будівельних робіт. Цей метод детального аналізу звірки кошторисної вартості з відповідною собівартістю за даними

бухгалтерського обліку дає можливість проаналізувати абсолютне відхилення та відносне відхилення кожної статті калькуляції.

Завдяки цьому управлінський персонал підприємства отримає своєчасну та достовірну інформацію про виконання кошторису, а також інформацію про відхилення від кошторису, що в свою чергу дозволить оперативно контролювати вартість витрат на капітальне будівництво підприємства, запобігати негативні відхилення навіть у процесі будівництва проекту

Витрати на матеріали за калькуляцією містять ті ж складові, що й за даними бухгалтерського обліку - продажну ціну, транспортно-закупівельні та складські витрати. У бухгалтерському обліку - рахунок 20 «Виробничий запас» кредитові обороти. Тому, згідно з документом, відхилення не є суттєвим (на 7799 тис. грн. більше за даними бухгалтерського обліку, ніж за кошторисом).

Для визначення розміру оплати праці за кошторисом необхідно скласти заробітну плату зайнятих у будівництві, а також заробітну плату робітників, які обслуговують будівельні машини та механізми, і заробітну плату загальновиробничого персоналу. За даними бухгалтерського обліку, це кредитові обороти предмета № 661 «Розрахунок з оплати праці». Фактично витрати на оплату праці перевищили кошторис на 720 тис. грн., або на 1,52%.

При оцінці витрат відрахування на соціальну діяльність визначають як розрахункову зарплату, помножену на суму відрахувань, включену в кошторис. У бухгалтерському обліку це коефіцієнт кредитової оборотності за рахунком № 65 «Розрахунки за страхуванням». Фактично загальні видатки на соціальні заходи перевищили прогноз на 1,81% за рахунок підвищення реальної заробітної плати працівників інфраструктури підприємства ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод».

Часто кошториси фактично містять статті, що відображають витрати на експлуатацію будівельних машин, механізмів, переміщення будівельної організації та переміщення техніки на нічні стоянки. У бухгалтерському обліку такі статті, як «операції будівельних машин» стосуються фактичної суми амортизації цих будівельних машин та механізмів, а також вартості палива та мастила, витрат на ремонт та технічне обслуговування будівельних машин та механізмів, лізингу

будівельних машин та заклади тощо. Тому всі витрати, відображені в кошторисах і бухгалтерському обліку, відображають одне й те саме, але різні аспекти. Враховуючи викладене, доцільніше було б об'єднати всі ці витрати в одну статтю «Експлуатація будівельних машин і механізмів». Фактично (згідно з даними бухгалтерського обліку), за оцінкою ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод», сума таких витрат у 2021 році була на 203 тис. грн меншою від планової.

Аналізуючи кошторисні статті, важливо відзначити, що витрати на експлуатацію будівельної техніки необхідно відняти від заробітної плати персоналу, що обслуговує будівельну техніку (яка включена в рахунок «Заробітна плата» в статті). Тому, щоб контролювати витрату палива, краще виділити окремий пункт «витрати палива та мастила».

У складі «Інших прямих витрат» витрати, які можна порівняти з розрахунковими витратами на основі даних бухгалтерського обліку, наприклад витрати на відрядження, витрати на проживання працівника, страхування ризиків, податки тощо. Але є й такі витрати, які не порівняти з «кошторисно-розрахунковими даними». Тому краще об'єднати всі витрати, не розглянуті вище, в один запис «Інші витрати» і аналізувати їх не окремо, а в цілому.

При оцінці витрат ці витрати, безпосередньо пов'язані з будівництвом магазину (у цьому випадку), часто розглядаються як частина адміністративних витрат. Наприклад, витрати на технічне обслуговування для сектору інфраструктури, витрати на персонал для управління будівництвом тощо. Згідно з бухгалтерськими даними, ці витрати майже вдвічі перевищили кошторисну вартість.

Орієнтовний прибуток на практиці визначається розрахунковим шляхом. Отже, за кошторисом собівартість за «Всього виконаних будівельно-монтажних робіт» дорівнює сумі собівартості та очікуваного прибутку. При цьому за даними бухгалтерського обліку прибуток дорівнює різниці між вартістю виконаних будівельно-монтажних робіт і сумою витрат, понесених на будівництво об'єкта. Варто зазначити, що при оприбуткуванні господарства прибуток не включається в кошторис, а тому в бухгалтерському обліку не визначається.

РОЗДІЛ 3. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ АУДИТУ КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Теоретичні аспекти аудиту капітальних інвестицій підприємства

В рамках аудиту фінансової звітності перевіряються капітальні інвестиції.

Для досягнення мети аудитору потрібно:

- оцінити систему внутрішнього контролю організації клієнта;
- визначити методи перевірки;
- розробити програму основних процедур.

Завданням аудиту є збір та обробка достовірної інформації про господарсько-фінансову діяльність підприємства та підготовка аудиторського звіту. Щоб скласти обґрунтовані звіти, аудитор повинен мати повну, доступну та надійну інформацію - аудиторські докази.

Метою аудиту капітальних інвестицій підприємства є встановлення законності, достовірності і доцільності їх і правильності їх відображення в обліку.

Завдання проведення аудиту капітальних інвестицій підприємства перевірити:

- наявність капітальних інвестицій підприємства;
- правильність визначення залишків на рахунок 15 початок періоду;
- визначення об'єктів оподаткування;
- застосування кореспонденції рахунків із обліку капітальних інвестицій;
- відповідність нарахування та сплати, відображення у звітності податків при обліку капітальних інвестицій;
- відображення капітальних інвестицій в журналі, головній книзі та Балансі (Звіт про фінансовий стан) та Примітках до річної фінансової звітності на кінець періоду.

Стандарти кількості, процедур та якості отримання аудиторських доказів викладені в міжнародному аудиторському стандарті «Аудиторські докази» № 500. Джерелами інформації можуть бути система бухгалтерського обліку, первинні документи, основні засоби, працівники підприємств, контрагенти. Оцінюючи

надійність системи бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю, аудитор перевіряє та визначає прийнятний рівень суттєвості системи внутрішнього контролю.

Для досягнення цієї мети при аудиті капітальних вкладень необхідно виконати ряд послідовних процедур аудиту:

- оцінити правильність оформлення документації за видами та сферами інвестиційної діяльності;
- перевірити правильність створення та використання джерел фінансування капітальних вкладень;
- перевірити правильність визначення та відображення в бухгалтерському обліку вартості об'єктів капітальних вкладень;
- підсумувати результат аудиту капітальних вкладень.

Головною особливістю методів дослідження капітальних вкладень є використання органолептичних прийомів, таких як:

- інвентаризація;
- контрольні вимірювання;
- технологічний контроль; — різні типи експертизи;
- та інші методи дослідження інвестиційних об'єктів з точки зору їх відповідності затвердженій проектно-кошторисній документації.

Технологія та спосіб їх застосування визначаються з урахуванням різноманітності завдань, що виконуються аудитором та об'єктом дослідження.

Етапи планування аудиту можна розділити на кілька етапів:

- згода клієнта на укладення договору;
- поставлення цілей та завдань аудиту;
- оцінка середовища об'єкта перевірки;
- складання загального плану аудиту;
- розробка програми аудиту;
- визначення процедур для кожного етапу аудиторського процесу;
- коригування загального плану та програми під час процесу перевірки.

Під час аудиту потрібно переконатися, що контракти між інвесторами, та підрядниками правильно складені та відображені в бухгалтерському обліку. Інвестори, клієнти, підрядники, користувачі об'єктів капітальних інвестицій та інші особи є суб'єктами інвестиційної діяльності, що здійснюється у формі капітальних вкладень. Інвесторами можуть бути фізичні та юридичні особи, створені на основі угоди про спільну діяльність та не мають правосуб'єктності об'єднання юридичних осіб, державних органів, органів місцевого самоврядування, а також іноземні суб'єкти господарювання. Інвестори фінансують капітальне будівництво, здійснюючи оплату рахунків за проекти та будівельні організації підрядників, постачальників обладнання та матеріалів відповідно до листів замовників та підрядників.

Найважливішим питанням, яке стоїть перед аудитором, є фінансування будівельних та інших інвестиційних робіт. Інвестиційна діяльність фінансується за рахунок власних ресурсів або їх еквівалента або залучених ресурсів. Аудитор повинен перевірити джерела фінансування системи бухгалтерського обліку. Якщо замовник буде об'єкт самостійно, компанія повинна вести окремий облік поточних виробничих витрат та капітальних вкладень. У цьому випадку особливу увагу слід приділити методам розподілу загальних витрат бізнесу, які відображаються в обліковій політиці підприємства. Якщо фінансування капітального будівництва здійснюється за рахунок коштів інших юридичних та фізичних осіб, то після завершення будівництва об'єкти, що вводяться в експлуатацію, стають власністю організації та осіб, які передали ці кошти, якщо договором не передбачено інше. Учасники можуть оформляти передачу своїх часток у будівництві після його завершення як внесок до статутного капіталу забудовника. Аудитор перевіряє повноту та правильність документів засновників щодо внеску до статутного капіталу.

Під час аудиторських процедур аудитор фактично потрібно переконатись, що всі об'єкти капітальних інвестицій правильно відображаються в бухгалтерському обліку та звітності організації. Також необхідно виконати зворотну процедуру: відібрати певну кількість одиниць товарно-матеріальних

цінностей за аналітичними картками бухгалтерського обліку для інших регістрів бухгалтерського обліку і під час інвентаризації переконатися, що вони насправді існують шляхом підрахунку.

Аудитор визначає вартість об'єктів капітальних інвестицій, що будуються, за допомогою розрахунків та контрольних вимірювань. Аудитор повинен переконатися, що обсяг роботи, зазначений у інвентаризаційних описах, відповідно до даних бухгалтерського обліку відповідає фактичним показникам, виявленим під час проведення інвентаризації. Якщо, на думку аудитора, контрольні вимірювання не відповідають обліковим вимірам, він повинен врахувати це в робочих документах аудитора та внести дані до інвентаризаційних списків.

Крім того, аудитор повинен звернути увагу на фізичний стан об'єктів капітальних вкладень, які не введені в експлуатацію, які втратили свої експлуатаційні властивості, повинні бути списані згідно із законодавством через неможливість їх використання. Для того, щоб забезпечити відображення капітальних вкладень у звіті, необхідно проводити аудиторські процедури під час інвентаризації капітальних інвестицій, що будуються, монтуються та встановлюються, переробляються, ремонтуються тощо. Після інвентаризації аудитор необхідно пересвідчитися, що результати правильно відображаються в бухгалтерському та податковому обліку, причини виявлених нестач були проаналізовані керівництвом та вжито відповідних заходів щодо винних.

Закінчивши аудит капітальних інвестицій, аудитор повинен бути впевнений, що вони належним чином відображені в бухгалтерських звітах і що вся відповідна інформація про них розкривається. Така інформація включає:

- облікова політика організації щодо оцінки капітальних інвестицій;
- вартість капітальних вкладень на початок та кінець звітного періоду;
- вартість капітальних вкладень, ліквідованих та відновлених;
- інша інформація про інвестиції в акціонерний капітал, яка є суттєвою для фінансової звітності організації, та інформація, яку потрібно розкривати у звітах відповідно до чинних нормативних документів.

Аудитор перевіряє повноту розкриття суттєвої інформації у звіті, досліджуючи її, аналізуючи та порівнюючи інформацію, розкриту у звіті, із доказами, отриманими в результаті аудиторських процедур. Якщо, на думку аудитора, сума капіталовкладень є суттєвою для фінансової звітності, аудитор повинен отримати достатню кількість відповідних аудиторських доказів про вартість та розкриття інформації про ці інвестиції.

Отже, аудит на підприємстві займає не останнє місце, адже важливо здійснювати перевірку та контроль коштів підприємства та напрямок їх витрачання, а також доцільність інвестицій та правильність оформлення документів.

Фінансування інфраструктури часто здійснюється кількома інвесторами послідовно.

Метою аудиту капітальних інвестицій є формування обґрунтованого висновку щодо достовірності та повноти відповідної інформації, відображеної у фінансовій звітності.

Для досягнення цілей аудитори повинні:

- оцінити систему внутрішнього контролю (СВК) клієнтської організації;
- визначити джерела інформації;
- розробити змістовний план програми аудиту.

Оцінка SMC формується на етапі планування та підтверджується в процесі перевірки. Під час перевірки завдань з обліку капітальних інвестицій аудиторам рекомендується використовувати тести внутрішнього контролю, щоб можна було оцінити їхню надійність і скоригувати процедури перевірки. Пропонований зміст таких тестів наведено в таблиці. 3.1.

Тест внутрішнього контролю обліку капітальних інвестицій

№ з/п	Об'єкт дослідження	Зміст відповіді	Висновки аудитора
1	Чи визначено, хто несе відповідальність за операції з капітального інвестування та порядок санкціонування цих операцій?	Операції санкціонують не ті особи, а окремі операції взагалі не санкціонуються	Внутрішній контроль незадовільний
2	Чи правильно оформлені договори на будівництво за видами і напрямками інвестиційної діяльності?	Так	Необхідно провести вибіркочку перевірку правильності оформлення договорів
3	Чи правильно формуються та використовуються джерела фінансування капітальних вкладень?	Так	Аналіз складу і порядку формування джерел фінансування капітальних вкладень
4	Чи проводиться інвентаризація капітальних вкладень?	Проводиться тільки в кінці року	Необхідно провести суцільну інвентаризацію
5	Чи проводяться перевірки повноти та своєчасності відображення в обліку капітальних вкладень?	Здійснюється вибірковий контроль	Ризик контролю високий. Необхідно провести суцільну інвентаризацію
6	Чи визначені склад і порядок формування інвентарної вартості об'єктів капітальних вкладень?	Визначено	Аналіз складу і порядку формування інвентарної вартості об'єктів капітальних вкладень
7	Чи організовано ефективний аналітичний облік капітальних вкладень?	Аналітичний облік ведеться за видами капітальних вкладень	Аналіз даних аналітичного обліку по регістрах
8	Чи розроблені схеми відображення на рахунках капітальних вкладень?	Схем немає, є робочий план рахунків	Висока ймовірність помилок у кореспонденції рахунків
9	Чи здійснена класифікація капітальних вкладень?	Так	Аналіз правильності класифікації

Джерела інформації для вивчення обліку капітальних інвестицій можна розділити на декілька груп:

- 1) Положення про облікову політику підприємства. Як передбачено обліковою політикою, аудиторі можуть бути ознайомлені з:
 - послідовність визнання доходів і витрат капітальних інвестицій;
 - обліковий план робіт для відображення капітальних вкладень;
 - бухгалтерські форми та реєстраційні форми бухгалтерського обліку, підготовлені бухгалтерією;

- документообіг (таблиця документообігу) основних документів з обліку капітальних інвестицій;

- перелік осіб, уповноважених підписувати документи, що оформлюють операції з капітальних вкладень;

- розроблені та затверджені основні форми документації з обліку капітальних інвестицій.

На підприємствах, які використовують єдину журнально-ордерну форму обліку, використовується журнал, у якому відображаються операції та накопичується інформація, що міститься в основних документах, що підлягають обліку. Перелік реєстрів затверджено Наказом про облікову політику.

2) Основні облікові документи з обліку капітальних інвестицій, у тому числі:

- договори підряду;

- акт передачі проектно-кошторисної документації підряднику;

- документи прийому-передачі основних засобів та інших предметів;

- платіжні квитанції та банківські виписки;

- прибуткові та видаткові касові ордери тощо.

3) Книги бухгалтерського обліку, що включають головну книгу, журнал ордерів, відомості, машинограми (при обчислювальній техніці) бухгалтерські рахунки 15 «Капітальні інвестиції», 10 «Основні засоби» та ін.

До цієї групи також можна віднести реєстри податкового обліку з податку на прибуток.

4) Форма документів обліку товарно-матеріальних цінностей:

- створення ордерів на фондові комісії;

- відомості про результати інвентаризації.

Деталлю загального плану аудиту є програма аудиту, яка являє собою перелік аудиторських процедур для кожного виду аудиторської роботи. План аудиту капітальних інвестицій наведено в таблиці.

Програма проведення аудиту капітальних вкладень

№	Зміст перевірки	Перелік аудиторських процедур	Примітки
1	Оцінка достовірності оформлення договорів на будівництво за видами і напрямками інвестиційної діяльності	У ході перевірки необхідно переконатися в правильності оформлення і відображення в обліку договорів між інвесторами, замовниками та підрядниками	
2	Перевірка правильності формування та використання джерел фінансування капітальних вкладень	У ході перевірки необхідно переконатися в правильності формування та використання джерел фінансування капітальних вкладень	
3	Перевірка правильності обліку власних джерел фінансування капітальних вкладень	Аудитор повинен перевірити систему бухгалтерського обліку власних джерел фінансування	Якщо замовник буде об'єкт власними силами, то підприємство повинно вести окремий облік поточних витрат. При цьому особливу увагу слід приділяти методам розподілу загальнопромислових витрат
4	Перевірка правильності обліку залучених джерел фінансування капітальних вкладень	Аудитор повинен переконатися, що кредитні договори на фінансування капітальних вкладень оформлені відповідно до вимог законодавства. При цьому особливу увагу перевіряючого повинно бути приділено оформленню в бухгалтерському та податковому обліках відсотків за користування банківським кредитом	За бажанням підприємства і відповідно до договору кредиту повернення кредитів може здійснюватися як до введення об'єкта в експлуатацію, так і після. Відсотки за користування кредитами нараховуються з дати їх надання. Кредитний договір передбачає розмір і порядок сплати відсотків по кредиту
5	Перевірка правильності обліку джерел фінансування капітальних	Аудитор перевіряє повноту і правильність оформлення документів	При здійсненні такого роду фінансування об'єкта будівництва

	вкладень за рахунок дольової участі	засновників на внесок до статутного капіталу	одна організація-забудовник за згодою всіх учасників будівництва накопичує кошти, отримані від інших учасників. Учасники можуть оформляти передачу своїх часток в будівництві по його закінченню як внесок до статутного капіталу забудовника
6	Перевірка правильності проведення інвентаризації капітальних вкладень і відображення в обліку її результатів	Аудитор повинен переконатися в тому, що інвентаризація проводиться в установлені терміни, з дотриманням необхідних правил, що виключають фальсифікацію її результатів. Аудитору слід переконатися в тому, що організація процесу інвентаризації дає змогу забезпечити повноту охоплення об'єктів капітальних вкладень, а саме: – можливість доступу до споруджуваних об'єктів; – склади і приміщення, де зберігаються об'єкти, опечатуються на час відсутності членів інвентаризаційної комісії; – всі наявні інвентарні одиниці внесені до інвентаризаційних описів і, навпаки, всі внесені до інвентаризаційних описів інвентарні одиниці є в наявності і т. д.	З огляду на те, що капітальні вкладення здійснюють істотний вплив на формування думки аудитора, його присутність при інвентаризації капітальних вкладень значною мірою підвищує достовірність перевірки. Відсутність аудитора при інвентаризації в більшості випадків є підставою для внесення застереження в аудиторський висновок через неможливість аудитора переконатися у фактичній наявності капітальних вкладень. З огляду на масштаби і обсяги сукупності об'єктів капітальних вкладень, аудитор може вирішити, чи застосовувати аудиторську вибірку. Обсяг вибірки може визначатися або на основі теорії ймовірності, або професійного судження аудитора

7	Перевірка правильності визначення фактичних витрат на капітальні вкладення	Аудитор повинен впевнитися в тому, що фактичні витрати на капітальні вкладення відповідають чинним нормативним документам, що регулюють склад капітальних вкладень, обліковій політиці підприємства і первинній документації	Щоб переконатися в тому, що капітальні вкладення відображені у звітності в правильній оцінці, необхідно здійснити аудиторські процедури в ході інвентаризації щодо капітальних вкладень, що знаходяться на стадії будівництва, зведення, монтажу, реконструкції, відновлення і т. д.
8	Перевірка правильності відображення в бухгалтерському обліку та звітності всіх об'єктів капітальних вкладень	Аудитор повинен переконатися в тому, що всі підраховані об'єкти капітальних вкладень правильно відображені в бухгалтерському обліку та звітності	Необхідно провести і зворотню процедуру: вибрати по картках аналітичного обліку, за іншими регістрами бухгалтерського обліку певну кількість інвентарних одиниць і при інвентаризації шляхом підрахунку упевнитися в тому, що вони дійсно існують
9	Перевірка відповідності даних інвентаризації та бухгалтерського обліку	Аудитор повинен переконатися в тому, що обсяги робіт, зазначені в інвентаризаційних описах за даними бухгалтерського обліку, відповідають фактичним показникам, виявленим у ході інвентаризації	У разі коли, на думку аудитора, дані контрольних замірів не відповідають таким у бухгалтерському обліку, аудитору слід відобразити це в робочій документації аудитора і внести дані до інвентаризаційних описів
10	Перевірка фізичного стану не введених в експлуатацію об'єктів	Аудитор повинен звернути увагу на фізичний стан не введених в експлуатацію об'єктів капітальних вкладень: зламані, які втратили свої споживчі властивості, одиниці повинні бути списані за	

		актом у зв'язку з неможливістю їх використання	
11	Перевірка правильності відображення в обліку результатів інвентаризації	Після закінчення інвентаризації аудитор повинен переконатися, що результати інвентаризації правильно відображені в бухгалтерському та податковому обліках, причини виявлених нестач проаналізовані керівництвом і до винних вжито відповідних заходів	
12	Узагальнення результатів аудиту капітальних вкладень	Завершуючи перевірку капітальних вкладень, аудитор повинен бути впевнений, що вони правильно відображені у звітності і вся суттєва інформація про них розкрита	До такої інформації відноситься: – облікова політика щодо оцінки капітальних вкладень; – вартість капітальних вкладень на початок і кінець звітного періоду; – вартість капітальних вкладень, що знаходяться на консервації та реконструкції; – інша інформація про капітальні вкладення, істотна для фінансової звітності, і інформація, розкриття якої у звітності необхідно згідно з діючими нормативними документами
13	Перевірка правильності та повноти розкриття суттєвої інформації у звітності	Правильність, повноту розкриття суттєвої інформації у звітності аудитор перевіряє шляхом її вивчення, аналізу і зіставлення розкритої у звітності інформації з	Якщо, на думку аудитора, величина капітальних вкладень істотна для фінансової звітності, він повинен отримати досить належні аудиторські докази щодо вартісної

	доказами, отриманими в результаті аудиторських процедур	оцінки цих вкладень і розкриття інформації про них
--	---	--

Після процесу проведення аудиту аудитор повинен скласти звіт та аудиторський висновок, в якому аудитор висловлює свою думку про достовірність, повноту та правдивість інформації, що відображена у звітності з ведення обліку.

Рисунок 3.1 ілюструє процедуру, за якою внутрішні аудитори виконують свої функції на ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод».

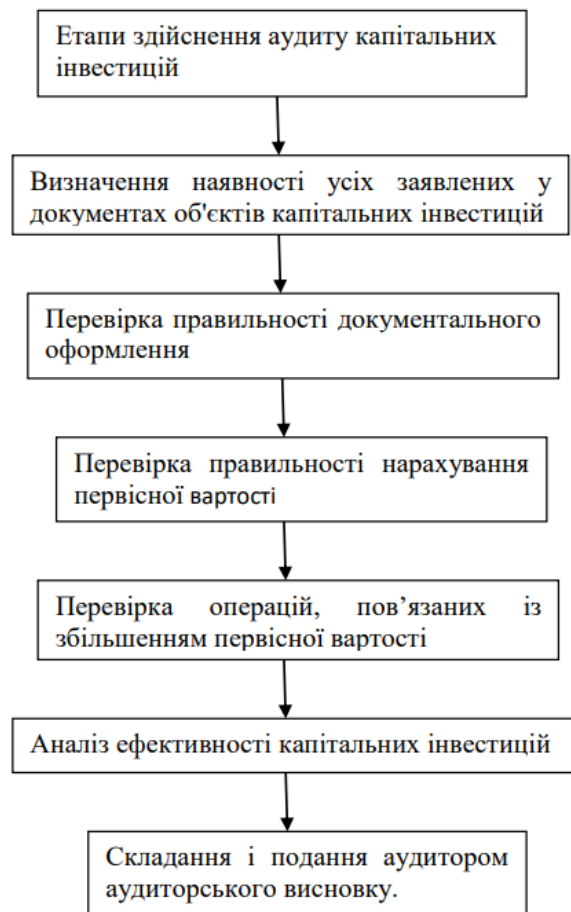

Рис. 3.1 Етапи проведення аудиту капітальних інвестицій

Ефективне виконання функції внутрішнього аудиту дозволяє зовнішнім аудиторам варіювати характер і часові рамки та скорочувати кількість аудиторських процедур, але не призводить до повної невідповідності раніше запланованим аудиторським процедурам. Внутрішній аудит здійснює свою діяльність у тісній взаємодії з керівництвом. Без залучення керівництва ефективність внутрішнього аудиту буде мінімальною.

3.2. Методика проведення аудиту капітальних інвестицій

Аудит капітальних інвестицій – це процес, який потребує багато часу та зусиль. Крім того, щоб достовірно перевірити та належним чином оцінити статус капітальних інвестицій, аудиторі повинні враховувати специфіку інвестицій. Щоб оцінити вкладення коштів за матеріально-технічною ознакою, контролер повинен уважно вивчити всі основні документи, що стосуються цього нематеріального активу.

На підприємстві ПАТ «Новгород-Сіверський сирзавод» внутрішні аудити не організовуються. Для вдосконалення контролю та прийняття більш ефективних управлінських рішень необхідно організувати внутрішні аудити.

Аудитори збиратимуть інформацію про корпоративну діяльність, необхідну керівництву для аналізу та контролю.

Внутрішній аудит є одним із видів внутрішнього контролю суб'єктів господарювання. Впровадження та правильна організація системи внутрішнього контролю багато в чому допомагає забезпечити ефективність бізнесу.

Внутрішні аудитори здійснюють незалежну експертну оцінку управлінських функцій компанії чи бізнесу. Внутрішній аудит насамперед розглядає бухгалтерську інформацію та її точність.

Завдання внутрішнього аудиту полягає в тому, щоб допомогти підприємству або його співробітникам виконувати свої обов'язки максимально ефективно і якісно.

Внутрішні аудитори повинні довести свою необхідність після отримання повної підтримки бізнесу. Для цього він має сприяти підвищенню ефективності бізнесу, забезпеченню його прибутковості та зміцненню фінансового стану.

Аудиторська організація починає:

1. Клієнт (замовник) подає заявку на виконання послуги.
2. Пропозиція аудиторської послуги підтверджує завдання та обсяг аудиту шляхом попереднього розгляду об'єкта аудиту.
3. Після обміну листами складіть контракт на проведення аудиту.

4. Після підписання договору вибрати, хто буде проводити аудит компанії, і на що слід звернути увагу при підготовці до аудиту. На цьому етапі клієнт зобов'язаний забезпечити аудитору умови для своєчасного та якісного проведення перевірки, надавши всі необхідні документи та пояснення.

5. Після узгодження з клієнтом усіх питань підписати аудиторський висновок.

6. Після завершення останнього організаційного етапу буде розроблено законопроект про виконану роботу. Тому ефективність діяльності аудиторської фірми значною мірою залежить від рівня організації її роботи.

Організація роботи внутрішнього аудиту регулюється Положенням про службу внутрішнього аудиту суб'єктів господарювання, в якому власник суб'єкта господарювання затверджує:

- сутність, мета та місія;
- Сюжетний склад;
- основний об'єкт;
- методологія поведінки аудитора та організаційні принципи Кодексу етики;
- організація та забезпечення функціонування функції внутрішнього аудиту;
- Координація та взаємодія для впровадження господарського внутрішнього контролю.

Організаційна форма внутрішнього аудиту - це спосіб розподілу праці між керівниками. Організації внутрішнього аудиту бувають двох типів: централізовані та децентралізовані.

Аудитори мають право визначати форму та методику проведення аудиту на основі чинних нормативно-правових актів, діючих норм і стандартів, умов договорів із клієнтами, знань та досвіду.

Для внутрішнього аудиту, незалежно від його форми, характерні три етапи технічної організації процесу контролю:

- основний;
- експериментальний;
- остаточний.

При проведенні ревізії собівартості необхідно чітко дотримуватись послідовності дій і формування собівартості продукції, зазначених у ревізії собівартості продукції. Усі аудиторські дослідження та заходи мають бути належним чином задокументовані та доведені до відома замовника аудиту.

Відповідно до МСА 700 «Формування висновків та звітування щодо фінансових звітів», МСА 720 «Відповідальність аудитора щодо іншої інформації в документах, що містять перевірену фінансову звітність», МСА 800 «Особливі міркування – Аудит фінансових звітів, підготовлених у концепціях» Спеціальне призначення та структура Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», результатами перевірки є аудиторські звіти та аудиторські висновки.

Аудиторський висновок
про достовірність відображення у фінансовій звітності
капітальних інвестицій
на ПАТ «Новгород-Сіверський сирзавод» за 2021 рік

Адресат: Власники ПАТ «Новгород-Сіверський сирзавод»

Ми, незалежна аудиторська фірма ТОВ АФ «АУДИТ ПРОФІТ» на підставі договору № 34/22-22 від 25 березня 2022 року провела аудит обліку капітальних інвестицій ПАТ «Новгород-Сіверський сирзавод», що включає: форма №1 Баланс (Звіт про фінансовий стан) станом на 31 грудня 2021 року, форма №2 Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2021 рік, форма №3 Звіт про рух грошових коштів за 2021 рік, форма №4 Звіт про власний капітал, форма №5 Примітки до фінансової звітності ПАТ «Новгород-Сіверський сирзавод» за 2021 рік станом на 31 грудня 2021 року.

Сертифікат аудитора А № 022345 термін дії сертифікату продовжено до 01.01.2026 р.

Основні відомості про Товариство:

Повна назва: ПАТ «Новгород-Сіверський сирзавод»

Керівництво ПАТ «Новгород-Сіверський сирзавод» несе відповідальність за підготовку та достовірне представлення цієї фінансової звітності відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності з метою запобігання шахрайству або помилкам.

Обов'язки аудитора

Наша відповідальність полягає в тому, щоб висловити думку щодо операцій з капіталом за результатами нашого аудиту. Ми пройшли аудит відповідно до «Міжнародних стандартів контролю якості, аудитів, оглядів, інших гарантій та супутніх послуг». Ці стандарти вимагають від нас дотримання відповідних етичних вимог, а також планування та проведення аудиту для отримання достатньої впевненості в тому, що фінансова звітність не містить суттєвих викривлень. Аудит передбачає виконання аудиторських процедур для отримання аудиторських доказів щодо сум та розкриття інформації у фінансових звітах. Вибір процедур залежить від судження аудитора, включаючи оцінку ризиків суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки. Оцінюючи ці ризики, аудиторі перевіряють внутрішні засоби контролю суб'єкта господарювання, пов'язані з підготовкою та представленням фінансової звітності, з метою розробки аудиторських процедур, які відповідають обставинам, а не з метою висловлення думки щодо ефективності цих заходів. внутрішній контроль суб'єкта господарювання. Аудит також включає оцінку відповідності використаної облікової політики, прийнятності облікових оцінок, зроблених керівництвом, і загального подання фінансової звітності.

Під час перевірки було встановлено, що деякі операції проводилися з порушенням встановленого порядку. Однак ці відмінності мають обмежений вплив на фінансову звітність і не спотворюють загальний фінансовий стан підприємства.

За результатами перевірки встановлено, що бухгалтерський облік господарської діяльності підприємства здійснювався відповідно до форм бухгалтерського обліку та звітності, затверджених Міністерством фінансів України та Міністерством статистики України відповідно до Закону «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999 р. та план рахунків.

Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми та належними та забезпечують основу для надання аудиторського висновку.

Обсяг проведеного аудиту був достатнім для висновку про позитивну думку щодо достовірності фінансової звітності ПАТ «Новгород-Сіверський сирзавод».

Аудитор _____ Христина Семінка
ПАТ «Новгород-Сіверський сирзавод» _____ Дубовець Л.І.

3.3. Шляхи удосконалення обліково-аналітичних та контрольних аспектів капітальних інвестицій

Цифровізація бізнес-процесів є особливо важливою та впливовою темою для розвитку сучасного підприємства. Зокрема впровадження систем електронного документообігу дозволяє підприємствам скоротити грошові та часові витрати, суттєво оптимізує бізнес-процеси, звільняє співробітників від рутинної роботи для більш пріоритетних завдань, а загальна економія адміністративних витрат сягає 70%. В умовах дистанційної роботи саме електронні документи стають пріоритетними під час обміну як між підприємствами, так і між бізнесом з державою.

Відповідно до статті 9 Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг» «електронний документообіг (обіг електронних документів) - сукупність процесів створення, оброблення, відправлення, передавання, одержання, зберігання, використання та знищення електронних документів, які виконуються із застосуванням перевірки цілісності та у разі необхідності з підтвердженням факту одержання таких документів».

В умовах максимальної цифровізації інформації одним з основних факторів, що впливають на вибір системи електронного документообігу є саме її безпека.

Система електронного документообігу взаємодіє з величезною кількістю електронної інформації, що зберігається на підприємстві. Програмне забезпечення має забезпечувати адміністративний контроль, щоб керівник міг управляти

правами доступу до змісту документів та мав можливість розмежовувати доступи користувачів, підвищивши тим самим внутрішній рівень безпеки.

Технічний захист програмного забезпечення для електронного документообігу має ґрунтуватися на експертному висновку, який видається за результатами державної експертизи у сфері технічного захисту інформації та атестату відповідності, який видається Державною службою спеціального зв'язку та захисту інформації на підставі такого висновку.

Слід зауважити, що технічний захист програми, що може бути підтверджений експертизою Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України може мати максимальний рівень гарантій Г-3. Далеко не всі провайдери ЕДО піклуються про такий захист. Серед програмного забезпечення для електронного документообігу таким рівнем захисту володіє програма для електронного документообігу М.Е.Дос.

Підприємства ведуть облік товарів в обліковій системі. Облікові системи на кшталт BAS, міжнародної системи SAP, ІС-ПРО мають свої переваги для кожної організації, в залежності від її потреб для ведення обліку. Проте облікова система не дає можливості документ підписати електронним підписом та надіслати його контрагенту. Тому виникає необхідність інтеграції інструменту для підписання, відправки документу контрагенту та можливості отримання вхідної кореспонденції за допомогою електронного підпису, тобто системи для електронного документообігу.

Найпростіший спосіб інтеграції системи електронного документообігу в облікову систему з точки зору реалізації може бути виконаний у вигляді проміжних каталогів. Тобто документи можуть бути експортовані з облікової системи у відповідному форматі в певний каталог з подальшим імпортом їх в систему електронного документообігу. Оскільки такі операції вимагають роботи оператора, то такий варіант інтеграції обумовлюється найменшим рівнем автоматизації.

Відповідно такий спосіб інтеграції підтримується всіма системами електронного документообігу.

Інтеграція системи електронного документообігу в облікову систему, яка вимагає доопрацювань на стороні облікової системи може бути реалізована за рахунок безпосереднього зв'язку облікової системи з системою для електронного документообігу. Тобто документи, що створюються в обліковій системі будуть передаватись автоматично до системи для електронного документообігу. Різні системи пропонують різні канали зв'язку.

Інтеграція може бути виконана на рівні COM об'єктів або, наприклад, інструментів API. Серед систем, що використовують такі методи інтеграції є такі як FREDO, Flydoc, Medoc Також певні системи для електронного документообігу пропонують інтеграцію на рівні інтерфейсних таблиць, тобто синхронізуючи бази даних двох програмних забезпечень. Програма М.Е.Дос здатна інтегруватись таким методом за умови, що облікова система використовує СУБД Oracle.

Рис. 3.2. Програмний продукт М.Е.Дос

Якщо говорити про інтеграцію веб-рішення для електронного документообігу в облікову систему, то при виборі такої системи слід звертати увагу на те, щоб така система електронного документообігу могла інтегруватись в облікову систему як SaaS-рішення, наприклад, у вигляді віджету, тобто додаткового інтерфейсу в обліковій системі. Такий метод інтеграції використовують такі системи як Вчасно, COTA, Star.Docs, Document Online, Deals.

Різні системи для електронного документообігу пропонують різні формати файлів для вивантаження, зберігання, відправки документів.

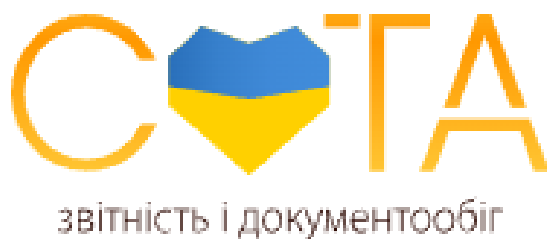

Рис. 3.3. Програмний продукт COTA

Багато систем пропонують здійснювати електронний документообіг документами у форматі .pdf. Є системи, що обмінюються документами у машиночитаному форматі .xml. В кожного формату є свої переваги та недоліки. Обмінюючись документами у форматі .pdf, можна одразу візуалізувати документ і відповідно електронні підписи, що на нього накладені. Проте складність обміну документами у такому форматі полягає в тому, що з документа у форматі .pdf неможливо інформацію зчитати для подальшого занесення цієї інформації до облікової системи чи, наприклад, аналітичної системи. Так працює більшість веб-рішень для електронного документообігу.

Наприклад Document Online, Вчасно, Deals. Обмінюючись документами у форматі .xml, інформацію легко зчитати та занести до іншої системи, оскільки .xml є структурованим форматом, який можна використати для зберігання в базі даних програми, експорту чи імпорту до будь яких систем. Проте візуалізувати без стороннього програмного забезпечення такий документ неможливо. Є системи, які пропонують здійснювати електронний документообіг за допомогою шаблонів документ.

Сам шаблон складається з двох обов'язкових частин – .xml + .pdf. Кожна з цих частин підписується електронним підписом та зберігається з можливістю експорту в будь-який час та зберігання їх окремим архівом електронних документів за такої потреби. Тобто обидва формати заносяться до контейнеру. Такий формат

документів при здійсненні електронного документообігу використовують такі системи як Flydoc, FREDO, COTA, M.E.Doc. Такий спосіб електронного документообігу є найбільш прийнятним і з точки зору законодавства.

Рис. 3.4. Програмний продукт FREDO

Адже відповідно до вимог до форматів даних електронного документообігу, електронні дані, що містяться в контейнері, структуруються у відповідній ієрархії, яка визначається форматом даних цього контейнера. Контейнер має одночасно містити дані в машиночитаній формі та у формі, придатній для сприймання їх людиною, якщо інше не передбачено законодавством або попередньою домовленістю між суб'єктами електронного документообігу.

У разі конфлікту між формами подання даних пріоритет мають дані, придатні для сприймання їх людиною. На практиці, обравши одну систему зовнішнього документообігу, клієнт вимушений користуватися усіма наявними системами на ринку. Щоб отримати та погодити документи від контрагентів, користувачу доводиться авторизуватися на сторонніх платформах ЕДО, розбиратися в інтерфейсах і функціоналі, зберігати документи в різних форматах і архівах. Це не критично, проте дуже незручно, особливо для компаній, які оперують великою кількістю документів.

ПТАХ — перша та єдина на сьогодні роумінг-платформа в Україні, яка об'єднала користувачів різних програм і надала можливість відправляти та приймати документи в одному сервісі.

ПТАХ

платформа, що об'єднує всіх учасників документообміну та забезпечує єдиний стандарт обміну, перевірки, захисту та транспортування юридично значущих документів, підписаних ЕЦП

Поставити питання щодо інтеграції

Обрати програму для підключення

Програми, які вже об'єднує платформа:

me.doc COTA flydoc FREDO

Приєднатися може кожен!

API.ПТАХ надасть доступ до платформи користувачам будь-якої програми або облікової системи

Рис. 3.5. Єдина роумінг-платформа ПТАХ

ПТАХ вже об'єднує користувачів найпопулярніших програм в нашій країні: М.Е.Дос, COTA, Flydoc, Fredo. Також розробник ПТАХ надає специфікацію інструментів API, за допомогою яких до платформи може приєднатись будь-який вендор. Проте це далеко не всі системи для електронного документообігу, що є на ринку України. Питання стоїть як в політичній, так і в комерційній площині.

Наразі, ми бачимо певну неготовність розробників до об'єднання: за інерцією велика кількість провайдерів намагається грати на своєму полі. І ця тенденція ще певний час зберігатиметься. Тому при виборі системи для електронного документообігу слід подбати про те, щоб така система могла доставляти документи контрагентам, що використовують конкурентне програмне забезпечення альтернативними каналами зв'язку. Наприклад, є системи, що дозволяють здійснити доступ до документа за зовнішнім посиланням. Це означає, що одержувач зможе отримати документ за посиланням, отриманим просто в один із месенджерів. Альтернативу відправки документа за посиланням пропонують такі сервіси як Flydoc, Medoc, COTA. Також сервіс Вчасно дозволяє надсилати документ за посиланням, але з необхідністю авторизуватись отримувачу на сервісі. Проте після підписання такий документ буде збережено у форматі .pdf з підписами за вказаним у браузері шляхом. Кожне підприємство самостійно обирає систему

для електронного документообігу в залежності від власних потреб. Проте, найоптимальнішою буде та система, яка буде враховувати такі фактори, як безпека системи, можливості інтеграції з інформаційною системою управління підприємством, можливість працювати з документами у різних форматах, можливість застосовувати роумінг-платформи.

ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

Капітальні інвестиції є важливим інструментом для здійснення підприємствами інвестиційної політики задля вдосконалення своїх виробничих потужностей, зменшення собівартості продукції, підвищення рівня рентабельності діяльності, збільшення конкурентоспроможності. Поняття «капітальні інвестиції» є багатоаспектним і потребує детального вивчення на загальнонауковому та прикладному рівнях, оскільки безпосередньо впливає на організацію обліку цього об'єкта.

Важливим для обліку та контролю за здійсненням капітальних інвестицій є їх науково обґрунтована класифікація. Існуючі проблеми не дають можливості ефективного обліку вкладень на підприємстві, тому запропоновані варіанти вирішення деяких з них сприятимуть підвищенню ефективності управлінського аспекту капітальних інвестицій.

Документування капітального будівництва основних засобів слід враховувати спосіб здійснення будівельних робіт: підрядний та господарський. Для полегшення роботи підприємствам слід потурбуватися про створення власних внутрішніх форм документів з обліку капітальних інвестицій, що покликано узагальнити ключову інформацію по надходженню та використанню інвестиційних ресурсів в одному документі.

Особливої уваги також потребує удосконалення Плану рахунків бухгалтерського обліку з виокремленням додаткових субрахунків до рахунку 15 «Капітальні інвестиції». Поглиблена деталізація структури Плану рахунків бухгалтерського обліку забезпечить відповідність методики обліку капітальних інвестицій, що діє на підприємствах із законодавством України про інвестиційну діяльність, а також отримати, як зовнішнім, так і внутрішнім користувачам більш повну інформацію стосовно обліку капітальних інвестицій.

З метою підвищення рівня рентабельності ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод» необхідно скоротити витрати або збільшити чистий дохід. Прибутковість можна підвищити за рахунок наступних чинників:

- продавати продукцію за вищою ціною;

- продавати велику кількість прибуткових товарів;
- зниження собівартості реалізованої продукції, а також рівня адміністративних і збутових витрат;
- оптимізація асортименту реалізованої продукції для збільшення ваги її більш прибуткових видів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Податковий кодекс України: затверджено Наказом Президента України від 02.12.10 р. № 2755-VI. – URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
2. Закон України «Про інвестиційну діяльність»: [від 18.09.1991 р. № 1560-XII (прийнятий Верховною Радою України) (ред. від 11.08.2013)].URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>.
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> (дата звернення: 20.12.2019).
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» : наказ Мінфіну України від 27.04.2000 р. № 92. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00> (дата звернення: 20.12.2019).
5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи» : наказ Мінфіну України від 18.10.1999 р. № 242. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99> (дата звернення: 20.12.2019).
6. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» : наказ Мінфіну України від 20.10.1999 р. № 246. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99> (дата звернення: 20.12.2019).
7. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 14 «Оренда» : наказ Мінфіну України від 28.07.2000 р. № 181. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0487-00> (дата звернення: 20.12.2019).
8. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» : наказ Мінфіну України від 29.11.1999 р. № 290. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99> (дата звернення: 20.12.2019).
9. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» : наказ Мінфіну України від 31.12.1999 р. № 318. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00> (дата звернення: 20.12.2019)

10. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи» : наказ Мінфіну України від 18.11.2005 р. № 790. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1456-05> (дата звернення: 20.12.2019).
11. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 32 «Інвестиційна нерухомість»: наказ Мінфіну України від 02.07.2007 р. № 779. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0823-07> (дата звернення: 20.12.2019).
12. Деньга С. М. Облік інвестицій. Бухгалтерський облік і аудит. 2014. № 12. С. 3-16.
13. Задорожний З. В. Внутрішньогосподарський облік у будівництві : монографія. Тернопіль : Економічна думка, 2006. 336 с.
14. Ізмайлов Я.О. Облік інвестицій в інновації за національними та міжнародними стандартами. Збірник наукових праць ЧДТУ. 2011. Вип. 28. Ч. I. С. 33-37.
15. Майданевич П. М. Облікове забезпечення інвестиційної діяльності. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». 2009. № 647. С. 424-429.
16. Макаренко А.П. Державний фінансовий контроль / А.П. Макаренко, І.Я. Максименко, Т.О. Меліхова, О.П. Зоря навч. посібник для вnz: [гриф ЗДІА]. Запоріжжя: ЗДІА, 2017. — 280 с
17. Макаренко А.П., Меліхова Т.О., Бескоста Г.М. Організація і методика аудиту: навч.- метод. посібник. Запоріжжя: ЗДІА, 2015. 190с.
18. Меліхова Т.О., Височина В.В. Розробка програми аудиту витрат на виробництво для підвищення фінансової безпеки підприємства. Економіка та держава, 2018. № 1. С. 69—75.
19. Нестеренко І. В. Актуальні проблеми обліку та аудиту інвестиційної діяльності підприємства. Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. 2011. Вип. 2. С. 61–68.
20. Обсяг капітальних інвестицій за видами активів за окремими напрямками 2019. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

21. Подмешальська Ю.В., Мельник С.В. Аналіз сутності категорії «капітальні інвестиції» з метою організації обліку на підприємстві, 2015. URL : http://www.ej.kherson.ua/journal/economic_14/124.pdf.
22. Сажинець С. Й. Організаційні аспекти розвитку системи обліку капітальних інвестицій на підприємствах. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». 2008. № 628. С. 288–293. URL : http://vlp.com.ua/files/45_2.pdf.
23. Н.В. СЕРГЄЄВА. Удосконалення підходів до визнання та обліку капітальних інвестицій, 2020. URL: http://eapk.org.ua/sites/default/files/eapk/2020/01/ekonomikaapk_2020_01_p_65_74.pdf.
24. Столярчук Н. М. Облік капітальних витрат в об'єкти інтелектуальної власності. Облік і фінанси. 2018. № 4 (82). С. 70-76.
25. Удосконалення підходів до визнання та обліку капітальних інвестицій / Сергєєва Н.В. // Економіка АПК. - 2020. - № 1 - С. 65.
26. Чирик Н. В. Організаційно-методичні аспекти обліку капітальних інвестицій на промислових підприємствах. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». 2009. № 647. С. 535-539.
27. Ярмолук О.Ф., Дмитренко О.М. Особливості ідентифікації капітальних інвестицій в бухгалтерському обліку. Ефективна економіка. 2020. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/9_2020/60.pdf (дата звернення 25.09.2022).

			КОДИ
		Дата	26.01.2022
Підприємство	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "НОВГОРОД-СІВЕРСЬ КИЙ СИРЗАВОД"	за ЄДРПОУ	00448077
Територія	Чернігівська обл.	за КАТОТТГ	
Організаційно-пра вова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ	230
Вид економічної діяльності	Перероблення молока, виробництво масла та сиру	за КВЕД	10.51

Середня кількість працівників: 303

Адреса, телефон: 16000 Новгород-Сіверський, вулиця Залінійна будинок 21А, 044 2902961

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

Баланс
(Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2021 р.
Форма №1

		Код за ДКУД	180100 1
Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	33	21
первісна вартість	1001	354	366
накопичена амортизація	1002	(321)	(345)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	20 771	23 955
Основні засоби	1010	102 490	240 569
первісна вартість	1011	1 286 684	2 000 566
знос	1012	(1 184 194)	(1 759 997)
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	(0)	(0)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	26	26
інші фінансові інвестиції	1035	0	0

Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	123 320	264 571
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	72 046	62 434
Виробничі запаси	1101	13 369	15 441
Незавершене виробництво	1102	2 412	2 406
Готова продукція	1103	57 026	44 390
Товари	1104	39	109
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестраховування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	79 974	140 170
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	0	0
з бюджетом	1135	0	449
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	6 077	5 640
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	9 170	2 777
Готівка	1166	6	9
Рахунки в банках	1167	9 172	2 760
Витрати майбутніх періодів	1170	160	10
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	434	204
Усього за розділом II	1195	160 669	211 700
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	291 909	476 359

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	9 705	9 705
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0

Капітал у дооцінках	1405	83 157	223 822
Додатковий капітал	1410	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	1 509	1 509
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	15 079	5 590
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	109 610	240 794
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Привозний фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	0	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	20 201	29 703
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	20 046	43 737
розрахунками з бюджетом	1620	1 003	4 292
у тому числі з податку на прибуток	1621	1 019	0
розрахунками зі страхування	1625	560	624
розрахунками з оплати праці	1630	2 099	2 301
одержаними авансами	1635	40	3 035
розрахунками з учасниками	1640	11 001	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	1 690	1 006
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	116 059	149 107
Усього за розділом III	1695	102 379	235 565
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0

Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1000	0	0
Баланс	1900	291 909	476 359

Примітки: Примітки. Баланс за фінансовий рік підприємства зазвичай змінюється порівняно з

Підприємство	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "НОВГОРОД-СІВЕРСЬ КИЙ СІРЗАВОД"	Дата	08.01.2022
		за ЄДРПОУ	00448077

Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)
за 2021 рік
Форма №2

I. Фінансові результати

			Код за ДКУД	180100 3
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року	
1	2	3	4	
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	562 299	477 017	
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0	
Премії підписані, валова сума	2011	0	0	
Премії, передані у перестраховання	2012	(0)	(0)	
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0	
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0	
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(483 340)	(395 284)	
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)	
Валовий:				
прибуток	2090	78 959	81 733	
збиток	2095	(0)	(0)	
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0	
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0	
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0	
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0	
Інші операційні доходи	2120	526	1 739	
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0	
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0	
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0	
Адміністративні витрати	2130	(20 321)	(18 212)	
Витрати на збут	2150	(38 171)	(34 712)	
Інші операційні витрати	2180	(10 310)	(7 175)	
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0	

Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	10 603	23 373
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	373	100
Інші доходи	2240	0	0
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(2 930)	(3 749)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(35)	(51)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	8 003	19 601
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-2 259	-4 403
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	5 024	15 190
збиток	2355	(0)	(0)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(0)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	5 024	15 190

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	474 377	306 250
Витрати на оплату праці	2505	47 267	43 837
Відрахування на соціальні заходи	2510	11 061	9 605
Амортизація	2515	9 127	7 916

Інші операційні витрати	2520	10 311	7 175
Разом	2550	552 143	455 383

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	329 242	329 242
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	0	0
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	17,689120	46,160570
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0,000000	0,000000
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0,00	0,00

Примітки: Примітки: Звіт про фінансові результати - це звіт про доходи, витрати і фінансові результати підприємства. Звіт про фінансові результати (форма №2) складається з трьох розділів. Призначення звіту про фінансові результати полягає у визначенні чистого прибутку (збитку) звітного періоду. Звіт складено відповідно до Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні", Наказу Міністерства фінансів України № 73 від 07.02.2013 "Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності", Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 28 лютого 2013 р. за № 336/22868.

Керівник Міняйло Н.М.

Головний бухгалтер Дубовец Л.І

Підприємство	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "НОВГОРОД-СІВЕРСЬ КИЙ СІРЗАВОД"	за ЄДРПОУ	00448077
--------------	--	-----------	----------

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)

За 2021 рік

Форма №3

			Код за ДКУД	1801 004
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року	
1	2	3	4	
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності				
Надходження від:				
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	637 709	582 767	
Повернення податків і зборів	3005	0	0	
у тому числі податку на додану вартість	3006	0	0	
Цільового фінансування	3010	0	0	
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	0	0	
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	3 080	0	
Надходження від повернення авансів	3020	306	398	
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	12	12	
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	0	0	
Надходження від операційної оренди	3040	0	0	
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	0	0	
Надходження від страхових премій	3050	0	0	
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	0	0	
Інші надходження	3095	1 377	584	
Витрачання на оплату:				
Товарів (робіт, послуг)	3100	(557 890)	(490 623)	
Праці	3105	(38 228)	(35 990)	
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(10 997)	(9 622)	
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(40 539)	(30 029)	
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(3 953)	(4 144)	
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(24 785)	(13 164)	
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(11 800)	(12 721)	
Витрачання на оплату авансів	3135	(0)	(0)	
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(17)	(165)	
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(0)	(0)	

Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(0)	(0)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(0)	(0)
Інші витрачання	3190	(1 611)	(3 626)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	-6 798	13 706
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	0	0
необоротних активів	3205	0	0
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	0	0
дивідендів	3220	373	108
Надходження від деривативів	3225	0	0
Надходження від погашення позик	3230	0	0
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	0	0
Інші надходження	3250	0	0
Витрачання на придбання:			
фінансових інвестицій	3255	(0)	(0)
необоротних активів	3260	(7 855)	(22 814)
Виплати за деривативами	3270	(0)	(0)
Витрачання на надання позик	3275	(1 146)	(1 286)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(0)	(0)
Інші платежі	3290	(0)	(0)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-8 628	-23 992
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	0	0
Отримання позик	3305	150 178	147 131
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	0	0
Інші надходження	3340	0	0
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	(0)	(0)
Погашення позик	3350	(111 423)	(133 522)
Сплату дивідендів	3355	(25 872)	(0)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(2 938)	(3 749)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(0)	(0)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(0)	(0)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(0)	(0)
Інші платежі	3390	(920)	(481)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	9 025	9 379
Чистий рух коштів за звітний період	3400	-6 401	-907
Залишок коштів на початок року	3405	9 178	10 085
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	0	0
Залишок коштів на кінець року	3415	2 777	9 178

Підприємство

ПРИВАТНЕ
АКЦІОНЕРНЕ
ТОВАРИСТВО
"НОВГОРОД-СІВЕРСЬК
ІЙ СІРЗАВОД"

Дата

за ЄДРПОУ

КОДИ
26.01.2022
00448077

Звіт про власний капітал
За 2021 рік
Форма №4

Код за ДКУД

1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	9 785	83 157	0	1 589	15 079	0	0	109 610
Коригування:	4005	0	0	0	0	0	0	0	0
Зміна облікової політики									
Виправлення помилок	4010	0	0	0	0	-226	0	0	-226
Інші зміни	4090	0	0	0	0	0	0	0	0
Скоригований залишок на початок року	4095	9 785	83 157	0	1 589	14 853	0	0	109 384
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	0	0	0	0	5 824	0	0	5 824
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	0	140 665	0	0	0	0	0	140 665
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	0	140 665	0	0	0	0	0	140 665

Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	4112	0	0	0	0	0	0	0	0
Накопичені курсові різниці	4113	0	0	0	0	0	0	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих і спільних підприємств	4114	0	0	0	0	0	0	0	0
Інший сукупний дохід	4116	0	0	0	0	0	0	0	0
Розподіл прибутку: Виплати власникам	4200	0	0	0	0	-15 079	0	0	-15 079
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	0	0	0	0	0	0	0	0
Відрахування до резервного капіталу	4210	0	0	0	0	0	0	0	0
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства	4215	0	0	0	0	0	0	0	0
Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цільових) фондів	4220	0	0	0	0	0	0	0	0
Сума чистого прибутку на матеріальне зобов'язання	4225	0	0	0	0	0	0	0	0
Внески учасників: Внески до капіталу	4240	0	0	0	0	0	0	0	0
Погашення заборгованості з капіталу	4245	0	0	0	0	0	0	0	0
Вилучення капіталу: Викуп акцій	4260	0	0	0	0	0	0	0	0
Перепродаж викуплених акцій	4265	0	0	0	0	0	0	0	0
Анулювання викуплених акцій	4270	0	0	0	0	0	0	0	0
Вилучення частки в капіталі	4275	0	0	0	0	0	0	0	0
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	0	0	0	0	0	0	0	0
Інші зміни в капіталі	4290	0	0	0	0	0	0	0	0
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	0	0	0	0	0	0	0	0

Разом змін у капіталі	4295	0	140 665	0	0	-9 255	0	0	131 410
Залишок на кінець року	4300	9 705	223 022	0	1 509	5 590	0	0	240 794

Примітки: Примітки: Звіт про власний капітал (форма №4) Власний капітал підприємства визначається як різниця між вартістю його майна і борговими зобов'язаннями: $K = A - Z$ Власний капітал - це частина в активах підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань. Сума власного капіталу - це абстрактна вартість майна, яка не є його поточною чи реалізаційною вартістю, а тому не відображає поточну вартість прав власників. На суму власного капіталу суттєво впливають усі умовності бухгалтерського обліку, що були застосовані при оцінці активів і кредиторської заборгованості, і вона може лише випадково співпадати із сукупною ринковою вартістю акцій підприємства чи з сумою, яку можна отримати від продажу чистих активів частинами або підприємства в цілому. Звіт складено відповідно до Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні", Наказу Міністерства фінансів України № 73 від 07.02.2013 "Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності", Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 20 лютого 2013 р. за № 336/2010/13.

Керівник: Мінцйло Н.М.

Головний бухгалтер: Дубовець Л.І

Акт формування первісної вартості № 7

Назва об'єкта _____ *борона пружинна навісна* _____

Перелік витрат на стадії придбання	Сума, грн.
Вартість об'єкта	42389
Доставка	2478
Оплата праці працівникам, задіяних при доставці	4850
ЄСВ	1067
Інше	500
Первісна вартість об'єкта	51284

Об'єкт _____ ДОДАТКОВИХ _____ ВИТАТ _____ ПОТРЕБУЄ/НЕ
 ПОТРЕБУЄ _____ потребує _____